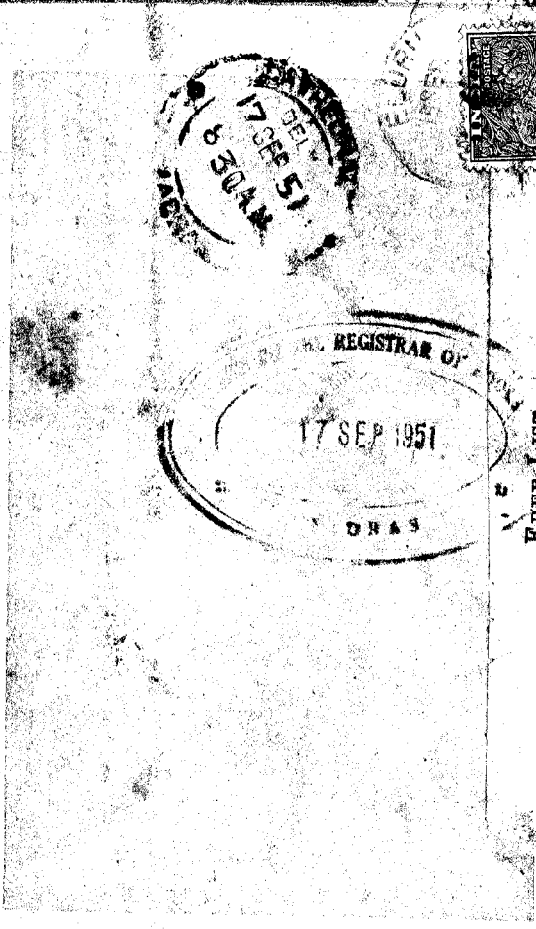

858

ఆంధ్రప్రదేశ్ వారపత్రిక

15 September
1951

REGISTRAR OF BOOKS
17 SEP 1951
ORAS

FREE LIST
The Registrar of Books,
Old College Buildings, Cathedral P.O.,

అక్షరములు
రావనాశంకరీ
★ H.O. ఏలూరు ★

P.S. SUBB

విషయ సూచిక

—:0:—

మూలచిత్రం : ఓరుగల్లుకోట ద్వారము.

1. నిత్యసంకీర్తనము —
2. విద్యాసాగరము—(గేయ) — శ్రీ మద్రాధట్ల వేంకట భాస్కరరావు.
3. మానవధి—(గేయ) — “చిరంజీవి”
4. సవిన విద్యావిధానము - విషయ సమన్వయము — “చిరంజీవి”
5. కన్నకడుపులో కిత్తిపోటు — శ్రీ లాము ఇక్రాయేలు.
6. బడిగంటలు — “నాగు”
7. ఎన్నికలు - ఉపాధ్యాయులు — శ్రీ కాకరపర్తి కామేశ్వరశాస్త్రి.
8. నాలుగేండ్ల స్వతంత్రంతో ఉపాధ్యాయులు — శ్రీ కిలా వెంకటప్ప.
9. జ్ఞానశేఖరము—(పద్య) — శ్రీ టి. నూర్యనారాయణకవి.
10. కాలమహిమ—(పద్య) — శ్రీ పోచినపెద్ది రామారావు.
11. ఉత్తరగంగాదులలో కయోజనవిద్యా శిక్షణ—
12. సంపాదకులకు లేఖలు—
13. తుంటివాని బ్రతుకుచెరువు — శ్రీ బూరాడ గోపాలం.
14. వింతమాటలు — శ్రీ పి. నూర్యనారాయణ పట్నాయక్.
15. వివేకప్రశ్నలు—
16. జూలై - ఆగష్టునెలల చిత్రప్రశ్నలకు సమాధానములు.
17. ట్రయింగుసమస్య—సంపాదకుడు.
18. మద్రాసు విద్యాకాళి ఫర్మానా—
19. మీ గోచార భావఫలము—దైవజ్ఞభూషణ - పండిత డి. యస్. నారాయణశాస్త్రి గారు.
20. స్వాతంత్ర్య దినోత్సవములు—
21. గభలు - తీర్మానములు—

ఆంధ్ర రాష్ట్ర వారంబు విద్య

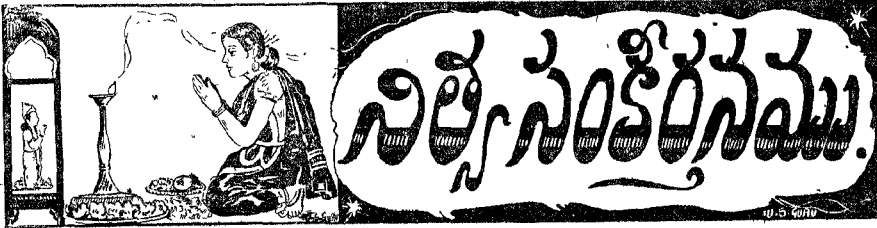
17 SEP 1951

విద్యావిషయిక మాసపత్రిక

సంపుటము
40

ఏలూరు, 15 సెప్టెంబరు

సంచిక
6

వివరణము :

ప్రపంచము భౌతికవిషయముల దగుల్కొనియున్నచో నది మొద్దువాటి రస హీనమై పోవును. మాట వినను. చిత్తములుండినచో మన ధ్యానశయమున దానిని భగవంతునివైపుకుఁ దిప్పుట కెంత యశ్నించినను వశపడను. కాని నియమముల ననుసరించి జీవితమును గ్రహముగఁ గడపువారిస్థితివేరు. వారెల్లప్పుడును చుట్టునుగ నుండును. వారెన్నడును దమ యాధ్యాత్మిక సాధనలను మఱచరు. వారి పనులన్నియును సాధన పరములై యుండును. మనము కూడ నిట్టి యొకరుమా భావము లున్నతమగును. మన చిత్తవృత్తి మన జాగ్రత్త ననుసరించియే యుండును.

సంకీర్తనము :

ప్రభూ ! నూ జీవితము నున్నతే భావపూరితమును, దేజోమయమును, గావీంపుము. నా చిత్తము నీయందు లగ్నమై విషయ వ్యామోహమునకు లతీతమై నీ చెంతనే వసించును గాక !

స్వామి రామతీర్థ,

విద్యాప్రచారము

[రుద్రాభిల్ల - వేంకట భాస్కరరావు-చాళర]

(“రైతుకే ఓటియవతనన్నా” అనువరుస)

విద్యకొఱకై శ్రద్ధ బూనండి ! మీ బిడ్డలను మాబడికి చదువుకు వేగ పంపండి ।
 చదువులేనీ మానవున కండి ! భువిలోన నిజముగ అదుపుబ్రదుకే యగును నమ్మండి॥ విద్య॥
 ఇతరచేతపు వింత జూడండి ! ఏయింట జూచిన చదువురానీ నరుడు లేడండి । విద్య॥
 చదువు చక్కగ నేర్చినట్లుయితే ! మీబిడ్డలకు సద్గుణము లెన్నో కలుగు నిజమండి॥ విద్య॥
 ప్రజలదే పరిపాలనంబుగదా ! ఈ భారమంతా నేటి బాలుర పైన గలదండి॥ విద్య॥

మానవవిధి : : : ‘చిరంజీవి’

1. మానవునిగా పుట్టినందుకు - మనకు విధికద సోదరా !
 మానకను పరమాత్ము నిశ్చలమతిని పూజ లొనర్పరా॥
2. పరమపావని భారతావని కొరకు జీవము నిల్పరా
 భరతవీరునికీర్తి దిశలను ప్రాకి వెలు గొనగాలిరా॥
3. మతమదేమో ? కులమదేమో ? మన కదెందుకు చూడరా
 మానవత్వమే మతము కుల వని మానవుడవై మెలగరా॥
4. ఆలుబిడ్డలు తల్లిదండ్రులె ఆ పులిని సుశిగొనకురా
 అఖిలమానవజాతి నీ పరమాప్తనోటని తలపరా॥
5. మానవుడుగా పుట్టినందుకు మానవుడవై మెలగరా
 మానకను నీతోటిమానవు మనుషగనె బ్రదు కూనరా॥

నవీన విద్యావిధానము - విషయ సమన్వయము

II

'చిరంజీవి'

నవీన విద్యావిధానమున మూలకంబు మండగు ముఖ్యసూత్రము 'బోధింపబోవు విజ్ఞానవిషయము తరగతి కనునగు నేదేని యొక్క కృత్యము నిర్వహించుటద్వారా సమన్వయపరచి చెప్పట'. ఈ విద్యావిధానము సమలుపరచుటకు బాధ్యతవహించిన యుపాధ్యాయుని చాకచక్య మీముఖ్య సూత్రము నిర్వహణగా వించుకొని యాచరణ యందుంచుటలో గాననగును.

విషయబోధన కాధారభూతముగ గైకొనన కృత్య ముద్దేశపు ర్వకమైనదై, బాలర వయోస్థితి కనునైనదై, వారి భావిజీవితాధార విషయ విజ్ఞాన పరిజ్ఞానము కలిగించు నదై, యుండవలెను. కృత్యనిర్వహణక్రీడా విధానము ననుసరించి చరిత్రమర్యాదానుసంగత మానసికోలాసము కలిగించునదై, విషయ విజ్ఞాన బోధనావసరమగు అనుయక్త సరిణి సాగవలెను. సమన్వయపరులగు విజ్ఞానము బాలర మానసిక పరిస్థితుల ననుసరించి యేర్పగుపబడిన ప్రణాళికానుసార మగునదై యుండవలెను.

నవీనవిద్య జీతాధారవిద్య. కాన నీ విధానాన సారము నిర్వహింపబోవు కృత్యము. నిర్వహించు విధానము - సమన్వయింపబడి విజ్ఞానము, బాలర భావిజీవితాధార భూతములై యుండవలెను.

విషయబోధనకై కృత్యము నిర్వహింపబడుచున్నదను భావము విద్యార్థులయందు

దుదయమందరాదు. దాన వారిలో కృత్య నిర్వహణమునందును, విషయశ్రవణము నందును, ఆసక్తి తొలగి యుపాధ్యాయుని ప్రయత్నము బూడిదలో పోసిన పన్నీరై అందులకు వెచ్చించిన యమూల్యమగు కాలమెల్ల వృథామగును. కృత్యనిర్వహణానుభవమున గడించినవిజ్ఞానవిషయముల పునశ్చరణ గావించుటమూలమునను, అట్టి విషయములతో సన్నిహితసంబంధము కలిగిన యితరవిషయముల సమన్వయపరచుట మూలమునను, బాలరలో వివిధవిషయ విజ్ఞానాంశముల ప్రవేశ పెట్టవలెను. ఈపద్ధతి మూలమున సన్నిహిత సమన్వయముగల వివిధవిషయ విజ్ఞానాంశములతో నొకేపరి విద్యార్థి పఠచయము కలిగించుకొనును. పరిజ్ఞానము కలిగిపడెంచిన యుపాధ్యాయుని ప్రయత్నము ననుసరించి విషయ మాల ప్రాముఖ్య ప్రాముఖ్యములుండును. ఇ దువలన గణితవిషయబోధనావసరమున భాషాది యితర విషయములును, భాషా బోధనావసరమున గణితాది యితరవిషయములును, సన్నిహితకృత్యముననుసరించిన సమన్వయపరులగుచుండును.

కృత్యనిర్వహణ సమయమున సాధ్య యుడు పరిశీలకుడుగామాత్రముండి, విద్యార్థులచేతనే కృత్యము నిర్వహింపజేయవలెను. వారు తప్ప విధానముల ననుసరించునప్పుడు మాత్రము సరియగు విధానము

కన్న కడు పులో కత్తి పోటు

రచన:

లాము ఇళళాయేలు-విద్యార్థి

“యేయో?”
 “యే మ్?”
 “యేయో?”
 “మాదా?”
 “బైను”
 “యేంగు?”
 “యేమీలేదు”
 “యేమీలేకపోలేదు.”

“చెప్పమంటే?”
 “తెలియదు.”
 “అంటే?”
 “మంటి.”
 “ఫలించడా?”
 “ఫలించదు.”
 “కారణం?”
 “సారంలేదు.”

౧౨౩ పేజీ తరువాయి

సాధ్యమగునంతవరకు కారణసహితముగా నిరూపించి తప్పుకొనవలెను. నిర్వహణను భవముద్వారా గడించిన విజ్ఞానవిషయములు సూటియగు ప్రశ్నల మూలమున విద్యార్థుల కడనుండియే షరప్పర సంభాషణలరూపమున రాబట్టవలెను. ఉపాధ్యాయుడు తానుపర్యావరణముగా మారిపోకుండా తగుజాగ్రూత నహించుకొనవలెను. ఉపాధ్యాయుడెంత తక్కువగా మాటలాడినంతమంది. ఈ పద్ధతి మూలమున విద్యార్థులు స్వయముగ నొర్రించిన విజ్ఞాన బిజులు వారి హృదయములలో ముల చక్కగా నాటుకొనును.

కృత్యనిర్వహణమున కాలమునశరమగు దానికన్న సభిక్షముగా వినియోగించరాదు. విద్యార్థుల యుత్సాహము, శారీరకక్షేణములకమించి, కృత్యవిభాగముండవలెను. తాను బోధింప నూహించిన విషయబోధన కనువగుదానికన్న సభిక్షముగా వారిచే పని చేయించుటనవసరము. అట్లనియొకకృత్యము నసంపూర్ణస్థిలో విడువరాదు. కృత్యనిర్ణయ

ముసాధ్యాయుని తెలివితేటలపై నాధారపడియుండను. కృత్యము కృతకమైనదై, ప్రయోజన శూన్యమగునదై యుండరాదు. ఒక విషయమునందలి యన్ని యంశముల బోధన కొకేరకపు కృత్యము నిర్ణయంపబడరాదు. ఇది విద్యార్థులలో విషయ పరిగ్రహణమున విసువు కలిగింపజేయును.

ఇట్టివేయకేములగు సత్యము ననుభవమున సాధ్యమునకి తత్పరించుచుండను. వానిని గమనించి యాచరణలోనుంచిననే యా నవీన విధానమునకు గయకరమగు చేయుతన సగిన వారగుదురు. పాఖ్యముగా నీవిధానమున కివశరమగునది యుపాధ్యాయులలో నీసిద్ధాంతములగూర్చిన సరియగు విశ్వాసము - విశ్వాసము కనీదే పునినపని సత్ఫలితముల నీయజూడు కావున సుపాధ్యాయులెల్లగు నవీనవిద్యావిధాన సిద్ధాంతములయెడ తగు గురినంది యా విద్యావిధానము యుక్తదమగుటకు తెగు చేయుత నసగువరుగాక యను కోరుచున్నాను.

"ప్రయత్నం?"

"అనవసరం."

"మరి లోకం?"

"ఆసంగతి నాకు తెలియదు."

"నీవు భావిపూర్వకం."

"అది నే నెరుగుదును."

"మరేం?"

"యేమీలేదు" - అని రెండడుగులు ముందుకు వేశాడు.

"అను!..... యెక్కడికి?"

"నా భావిజీవిత పరిశోధనకొరకు"

"అదెక్కడుంది?"

"అంతులేని ప్రపంచంలో, తెలియరాని బాటలో, మరగుపడిన మాటల్లో."

"అంటే?"

"నా ఆత్మను బలిచేయడమే."

"కారణం?"

"అన్యవంచనే"

"అందు తప్పెవరికి?"

"లోకానికి."

"కాదు"

"మరి?"

"నీడే."

"నాదా?"

"బ్రహ్మ."

"యెలా?"

"పరీక్ష తప్పినందుకు మరణమా?"

"అది నాకు తెలుసు"

"వెట్టివాడ! కత్తిప్రపంచంలో కత్తుకూడదు"

"కత్తికట్టి నే నెవరికీ ద్రోహంచేయడంలేదు"

"నీ మాతాపితరుల చేస్తున్నావు"

"లేదు."

"అదైన గురుద్రోహ మనబడుతుంది."

"గురువు అనుమతితోనే చేస్తున్నాను"

"అఁ! గురువు అనుమతించాడా? ఏమని?"

"నీగుండె? ఆ బ్రతుకు బ్రతికేకంటే యెందులో నైనా పది చాటుకుడమా? అని."

"పిచ్చివాడ! ఆ మాట నిజంగా చావమని గాదు. బ్రతికమని, తెలుపా? చచ్చే ప్రమాదం వచ్చినా చచ్చులేకుండా చెట్టుకు చేరుకట్టించాలి. అది మానవుని చాకచక్యం. బుద్ధిశక్తుకుని వెనుదిరిగి నీ గమ్య సానము చేరు. ఊ! వెళ్ళు. చచ్చి సాధించేదేమీ

లేదు. బ్రతికియుండి యే కార్యమైనా సాధించాలి. తెలిసిందా?"

"బ్రహ్మ... నిజమే! .. తెలిసింది." చచ్చే ప్రమాదం వచ్చినా చచ్చులేకుండా చెట్టుకు చేరుకట్టించాలి, అది మానవుని చాకచక్యం! .. కడతాను... తప్పు మన్నించమని గురువు పాదాలపైబడి వేడుకుంటాను. నా భావిజీవితం క్రుశ్చిపోకుండా చేరుకట్టిస్తాను! నిజంగా బలపరుస్తాను! - "అని ఆతని అంత రాత్మను సంపద సమాధానాలతో శాంతపన్ని భావిజీవితములో తీయనియూహలను ప్రసహింపజేయుచు ఇంటిముఖం పట్టాడు మధు.

* * * అదిగో! మూర్ఖుడు కడమటి కొండచాటుకు పోయాడు. ప్రపంచమంతా కాదుచీకటి కాహూతై పోతూవుంది. చల్లని వానగాడ్పులు ఆ చీకటిమయ ప్రపంచములోనికి వీచనారంభించాయి. వీచే గాలికి పూసేపూలు స్థానాలువీడి ధూమిమీదకువొంగిపోతూవుంటే చూచి సహించలేం కనిపించిన తీవ్రతలల కన్నీటిబిందువులు కల్గిటి మేఘాల చిన్నీటి బిందువులలో లీనమైపోతూ వున్నాయి. తలలు దాచుకొన తావులేని పక్షిజాతులు చలిగాలికి చలగా జారి పడుతున్న వీచిబిందువులలో గడ్గడ కణకుతూ రోడ్ల వెంబడి చెట్ల కొమ్మలపై తలలు వాలుతుని పొదిగి కూర్చున్నాయి. నిజంగా ప్రకృతిలో యిలా ఎన్నో జీవాలు కష్టల కాహూతాతున్నాయోగదా?

రాత్రి ఘమారు 9 గంటలు కావచ్చింది. ఆ వర్షంలోనే తడిసి గూడల ముగ్గుబట్టి ఇంటి గొమ్మయి లోనికి వెళ్ళి నిలుచున్నాడు మధు.

"అబ్బాయి ఇంకా రాలేదేమా రాత్రి తొమ్మిది గంటలైనా? యేదైనా ప్రమాదానికి గురియైనా జేమా?" అని దుఃఖభాగినియై మాట్లాడిన తల్లిమాట విని వెంటనే లోనికి తొంగిచూశాడు.

'అన్నయ్యోడి నాన్నా!' అని దీన హృదయంతో ప్రశ్నించే ఆడబిడ్డల్ని వర్షానికితడునున్న ఆ ఇంట్లోనే ఓ మూల కన్నతల్లిడి ఓడిలో కూర్చుండబెట్టుకుని, ఆ పసిపాపల ప్రశ్నలకు యేమీ సమాధానం చెప్పలేక భావిజీవితాన్ని పరీక్షిస్తూ కన్నీరు నింపుతున్న దృశ్యం ఆతని నేత్రాలలో నివ్వమె వెలిగింది. మాతృప్రేమ మరువరాదై. 'అమ్మా!' అని అరిగికి వెలియకుండగనే యతని మనస్సు ఆక్రోశించింది ఆ కేకవిని పట్టలాని సంతోషంతో వచ్చి కాగలించుకుంది ఆతని వృద్ధ జనయిత్రు.

వృద్ధదళలోనున్న తల్లిదండ్రులను, ప్రపంచమంటే యేమో తెలియని యా పనిగంటులైన చెల్లెండ్రను చూడగానే మధు హృదయం నీరయిపోయింది. తన బీదనీతికి తనెంతో పొక్కిపోయాడు. జాలిగుండెలో నిరాకారునిలాగ నిలుచుండిపోయాడు. కుమారుని హృదయాన్ని గ్రహించిన యా వృద్ధ మాతాపితలు లోనికి తీసికొనిపోయి ఇన్ని దైత్యపుమాటలు చెప్పి నీ కేమీ పర్యాలేదు నాయనా! అప్పో గప్పో చేసి ఈ సువత్సరముకూడా చదివిపాము. భయపడకు. ఇదిగో! ఆనందమిది” అని ఆ పూటకొచ్చిన గంజి మెతుకులు కుమారునికి పెట్టబోయారు. కాని ఆ యాశేదనలో ‘ఆరగించడానికి అర్హుడవుకావు’ అని ఆతనిమనస్సు ప్రతిభంగించింది ‘నా కాకలి కావడం లేదమ్మా’ అని చిన్నగొంతుతో సమాధానమిచ్చాడు మధు. కాని బలశంతాన తల్లి కుమారుని తినిపించి నది. భోజనాంతరం వర్షానికి తడిసిన ఆ యింటోనే పొడిగావున్న ఓ మూలబాచుకొని నిద్రాడేవి క్యాట్లో పొక్కిపోయారు ఆ బీదజీవులు.

జాలికిరెపరెపకొట్టుకున్న నీపపు వెలుగుచుమరులేక సమసిపోయింది. ఇంతలో కాలమానం కొన్నింటలు దొర్లిపోయింది నిద్రలోడున్న మధునాన్న క్రుల్చి పడిలేచి, యెందుకో నలుమూలాలూచూచాడు. అంతా చీకటి మయం. ఇంకా తెల్లారలేదా? అని అందో శనపడుతూ గడపలోనికివచ్చి వీధి వైపువొంగి చూచాడు. గాఢాంధకారమైన చీకటి. కన్నుపొడుచు కున్నా కానరావట్టుంది. అప్పటిక్కణ్ణి అవరించిన ప్రకృతీంతా ప్రశాంతంగా నిద్రిస్తుంది సముద్రపు అలలు మోత్రం ఓ మూల కొద్దిగా హోరుగల్పిస్తున్నాయి. అనితప్ప చీమచిటుక్కుమన్నవప్పుడ కూడా వినిపించడంలేదు. ఇప్పుడెన్నిగంటలాతుంది? అని తనమనస్సులో గొణుగుకొంటూ మరలలోపలకువచ్చి కూర్చున్నాడు. ఇంకలో ఆ పట్నంలోని తాలూకా అధికారాలగంట టంగ్, టంగ్, మరి నాలుగుసార్లు మ్రోగింది. దానికి ప్రతి సమాధాన మిచ్చినట్లు రేపు వధుని బడిలో జేర్చాల్సి, డబ్బులేదు. యేలా? అని ఆతని హృదయం టంగ్, టంగ్ న కొట్టింది. వెంటనే కట్టచేతిపట్టుకొని చింకేలేకను ఆ సముద్రపు చల్లగాడికి శరీమపై నడ్డుగప్పుకొని, ఆ గాఢమైన చీకట్లోనే తెలిసిన ఓ లాయరు గారింటికి ఆ వృద్ధు పయనమైవెళ్ళాడు. నిద్రలోనున్న లాయరును లేవ గొట్టి ‘బాబుగారు! బుడ్డిణ్ణి చదివించుకుంటున్నాను

రేపు బడిలో జేర్చాల్సి డబ్బులేదు. దయచేసి పది హేనురూపాయలుంటే వర్గంబి బండిలాగి తమబాకీ నెల్లాళ్ళలో తీర్చుకుంటాను’ అని జాలి గొలుపుతూ ప్రాధేయపడి అడిగాడు. ఆయన్నిబాగా యెరిగిన వాడు గనుక.

అతడు ఆ కటికిచీకటిలో వచ్చినందుల కాశ్చర్య పడుచూ “అరే! నిన్న సైవచ్చావుగాకీ వెంకన్న? 500 రూ లంటే నిన్నసాయంత్రమే మావాడు బ్యాంకులో కట్టివచ్చాడు ఉం! యెల్లా? అయినా మీ బోటి బీదవాళ్ళకు స్కూలు చీతములేజే. అందులో గవర్న మెంటు తిరిగి కొంత డబ్బుకూడా యిస్తుంది. మరి ఆలాచేయలేకపోయినావు?”

“చేకాకు బాబుగారు! మావాడికి 19 సంవత్సరాలున్నాయని ఇక్కడి స్కూలుమాష్టర్ కొట్టి కారండి వర్సి ఈ రూలేందాలో?”

“బేనీ వయస్సుకుబట్టి చదువుండాలి. సరే ఇంట్లో ఉన్నకని 50 రూపాయలుంచాను. యేదో పెద్దవాడ వడిగాకని ఇస్తున్నాను. మరల నెలకోజాం కల్లా అంద జేమూలికుమా? అంటూ కోటుజేయిలో నుంచి 15 రూ. ల తీసి లెక్కబెట్టి ఇచ్చాడు.

అని అందుకుని ఆనంద బాష్పాలు రాలుస్తూ, లాయరు గారికి తనహృదయ పూర్వక వందనము లగ్నించి యా బీద వృద్ధు తనగృహానికి చేరుకున్నాడు తెల్లనారకను ముప్పే ఆరోశేమధునిబడిలోజేర్పించాడు.

వెంకన్నకు రోజూ బరువుబండి లాగడం వృత్తి. దానిమీద కచ్చేరూపాయి, అరగోనే కాలము గడుపుతూ, లాయరుగారి బాకీతీర్చడానికి కూడా ప్రయత్నించేస్తూన్నాడు. కాని వచ్చినరూపాయి, అరవారి పూట బత్రేమునకే చాలడంలేదు. బ్లాక్ మార్కెటీర్ వల్ల ఒక్కొక్కరోజు సగమాకలితోనే కాలంగడుగుతున్నాడు వెంకన్న.

ఇంతలో బాకీ నెలగడుపు దాటింది. యెక్కడ కనిపించినా లాయరుగారు బాకీవిషయం అడగడమే గాకుండ నోటబట్టిన మాటలంటూన్నాడు, పిల్లల్ని అన్నంలేకుండా పూటగడుపులేకున్నాడు. పోనీ ఒక పూట తనకడుపుకొల్పుకుని బాకీతీర్చుకుందామా అంటే, రెండవరోజు బండి లాగి సావులాడబ్బులు సంపాదించడంవృత్తిరహితమౌతుంది, మానసికబాధలతో విచార భరంభరలతో సంసారసాగరములో మునిగి తేలతూ, ఆతని కాలచక్రం దొర్లిపోతుంది,

(సకేషము)

సూర్యుడు ఆకాశంలో ప్రకాశిస్తున్నాడు. వేడిగాడ్పులు వీస్తున్నాయి. వాయుదేవుడు సూర్యుడూ ఒండొరులతో కలహించుచున్నట్లు యొకరిని మించియొకరు నిష్పలు కురియుచున్నారు. ప్రజలు పరితాపముచే గృహములు వీడివచ్చుటలేదు. జీవులన్నియు, ఛాయాదేవి శరణుపొంది రక్షింపబడుచున్నవి.

నడివీధిగుండా కాళ్ళు కాలుచున్నను ఛాయనుభిక్కిరించి సూర్యాగ్నల మధ్య సంధి నెఱపుటతో యచునట్లుపోవుచున్నాడు. ఒక బీదపంతులు, అబక్కిచిక్కిన శరీరం చిరిగిన చొక్కా సందులనుండి తళతళ మెరసి పోతున్నది. మెలికిలి తిరిగిన కండరములు గాలికియటునిటు కొట్టుకుంటున్నాయి. పాదములు చకచకనడచునపుడు టకటక మంటున్నాయి. శశిగోసం సముద్రుడు పైకి యుబికినట్లు ఆతనియుదరము వెన్నుని తాకుటకు లోతుకు పోతువున్నది. ఆతని కేశములు సూర్యకిరణాల్ని ఎదిర్చి సూటిగా నిలబడినాయి. ఆతడు పోయిపోయి సున్నపు గాంతులతో ధవళముగా విరాజిల్లుతున్న యొక సాధము లోనికి తలుపులు త్రోసుకొనిలోనికి ప్రవేశించాడు. కిక్కిలలాడుతూ పది, ఎనిమిదివత్సరములు గల బాలబాలికలు నలుగురై దుగుగు స్వాగతమిచ్చారు. ఆ బాలబాలికలకు పాఠాలు చెప్పటం

మొదలు పెట్టాడు. వారిలో అతను కలసి పోయి దుఃఖాలువిడనాడి పెదవులపై చిరునవ్వు చిందులాడిస్తున్నాడు.

ఇంతలో గృహయజమానితో పలనుంచి వచ్చి యాంశ్యంగా వచ్చార లేవుండే! యన్నాడు. ఆమాటలు ఆతనికి సూదుల్లాగా గ్రుచ్చుకున్నవి. పాఠాన్ని యావుచేసి లేదండీ! గంజి నీళ్ళు త్రాగి, బడివదలిన వెంటనే బయలుదేరివచ్చావన్నాడు. ఈ మాటలు యజమానికి తృప్తికలిగించ లేక పోయాయి.

బడికి ప్రయివేటకు యెట్లాకుదురుతుందండీ? రెండింటిలో ఒకటివుండాలి, మానవుడు రెండుపనులు చేయలేడు, కనీసమీరు మాపిల్లలకు మూడుగంటలైనా చెప్పి తున్నారా? యేమి చెప్పటమండీ యన్నాడు. ఆతనిగుండెలో రాయిపడింది. యామాత్రం చెప్పలేక పోతే మీరు యిక చెప్పనక్కర్లేదు యిటిపనులు చేసుకునేటప్పుడు యీవృత్తి దేనికి? యని ప్రశ్నించాడు.

బడిగంటలు మ్రోగాయి. టంగ్ టంగ్ మంటూ తిరిగి యాతని బురలో పిల్లలు తరగతులు టీచర్లు తేటు మార్కులు హెడ్ మాస్టరు రిపోర్టులు గ్రీకునతిరిగాయి. అప్పుడే వెళ్ళతారా? యని గృహయజమాని తిరిగి ప్రశ్నించాడు. పాపం యేంజనాబు చెబుతావా! ప్రయివేటు వదిలి పెడితే

యింటిలోపిల్లి లేవదు, నెలలకు నెలలు గతించి నాజీతాలు రావు ఒకప్పుడు వచ్చినా యవి వడ్డీడబ్బుకు తెచ్చుకు. తిండిని వడ్డీకేగాని యసలు తీరదు? కర్తవ్యము ఏమిటి యనియాలోచిస్తూ యక్కడే కూలబడ్డాడు. ఇట్లు యెంతకాలం గతించినది యాతనికి తెలియదు.

బడిగంటలు తిరిగి టంగు టంగు మని మ్రోగినాయి. పిల్లలు పరుగెత్తుకుంటూ యిండ్లకు వెళుతున్నారు. తిరిగి యాతనికి మెలకువ కలిగింది. తనకళ్ళనుతానే విశ్వసించ లేకపోయాడు. గబగబా వేడ్కిన బుర్రతో బడివైపు పరుగెత్తాడు. బడికి తాళించిందిచివుంది, మఱి కొంత దూరం వెళ్ళారు. హెడ్ మాష్టరు గారు కనిపించారు ఏంచేస్తారు? కెల్ల కాగితంపై నల్లని యక్షరాలు కలిగిన కాగితం తీసిచేతికిచ్చారు.

అదిమాచి యాతని చేతులు వణికి పోయాయి బట్టలు చెమటతో తడిసిపోయినాయి. కండ్ల వెంట జలరాసి ప్రవహింప సాగింది.

యేంజరిగింది? ఏముంది? రానేవచ్చారు పరీక్షాధికారిగారు గైరుహాజరు కావటం ప్రయివేట్లు చెప్పకోవడం, యీ కారణాలతో ముప్పైరూ సాయలతో శుష్కిస్తూ, దేశం కోసం జీవిస్తానంటూ, చేసుకొన్న ప్రతిజ్ఞపై దుమ్ముకీ మ్మింది. ఆకాశంపై నుండి వర్షిస్తూ భూమిపైకి వచ్చిన మేఘునికి కూడా యీ మాత్రం కష్టం తగులదు. తోడియుపాధ్యాయుల కన్నులలో ఎర్రగా రక్తం పేరుకు పోయింది.

బడివైపు తిరిగి ఒయలు దేరాడు. యెందుకు వెళుతున్నాడో? ఆబడిలోనికిటికి లీలు ఆవుపాధ్యాయునిచూచి కండ్లుమూసు

కున్నట్లు బంధించుకున్నాయి. బధిముందు లోటలోని వృక్షములు, పూలమొక్కలు, కన్నీటి ధారలు వర్షిస్తున్నట్లుగా తలలు వాలాయి. తనకన్నీటి ధారలచే నతడు తిరిగి వాటిని స్వీకరించాడు.

సూర్యుడు ఉదయశ్యము చూడలేక పడమటివైపుగా పారిపోయాడు. అమావాస్యదేవి నల్లనిజడలతో యలంకరించు కొన్నట్లు సన్ననిచీకట్లు భూమిపై ప్రకాశించాయి. కడసారి వీడ్కోలు తీసుకునే టప్పటికి రాత్రిపదిగంటలైనది. గ్రామం లోని ప్రజలంతా యాతని చేష్టలకు మతి పోయిందను కున్నారు.

అతడు ఆరాత్రో సమయంలో యింటి వైపు బయలుదేరాడు. ఆయిల్లు వయస్సున నడుము. క్రిందికి వంచినట్లుగా - నడికప్పు లోనికి పోయింది. చుట్టునున్న గోడలు అచ్చటచ్చట గంధాలతో వెంటిరేట్లరు ఏర్పడినట్లుగా కనిపిస్తున్నాయి. దుగ్గంపములో వాడము చేయు దోమలు ఆయింటి నిరవాస్యస్థలముగా నుపయోగించు కుంటున్నాయి. కొండలోయవలె లోతుకు చొచ్చుకొని పోయిన యొక మంచములో నతడు కూలబడ్డాడు. అమావాస్యదేవి, యింటిసందులనుండి వచ్చి యాతనిపై నాట్యము చేస్తున్నది. “బడి! బడి!” యనే యాతడు వెద్రోకేకలు వేస్తూనేయున్నాడు.

స్వప్నములో నున్నాడో, పిచ్చియెక్కినదో? కలవరిస్తున్నాడో! ఎవరూ ఏమీ తెలుసుకోలేదు. తెలుసుకోవాలని యాయింటి చాయలకై నా పోలేదు. అతనికేకలు అతని మనస్సును, హృదయాన్ని, సంతృప్తి చేస్తున్నాయి యీకేకలలో పిచ్చిగాని, రోగంగాని, లేదని యెవరు తలుస్తారు!

ఎన్నికలు - ఉపాధ్యాయులు

శ్రీ కాకరపర్తి కామేశ్వరశాస్త్రి, ఖండ్విల్లి.

త్వోలో ప్రపంచములో యే దేశము లోను యంతవరకు జరుగనంతటి పెద్దపెట్టున 17 కోట్ల మంది వయోజనులతో దేశ వ్యాప్తమైన యెన్నికలు జరుగనున్నవి.

అప్పుడే వివిధపార్టీలవారు యెన్నికల ప్రచార కార్యక్రమం ప్రారంభించారు. ఎవరిమట్టుకు వారే పరిపాలనా యంత్రాన్ని హస్తగతం చేసుకోవడానికి ఎత్తులు వేస్తున్నారు.

ఇట్టి తరుణంలో పుపాధ్యాయులతరపున ఒక ప్రతినిధి నెన్నుకొనుటకు ప్రభుత్వము వారంగీకరించినప్పటికి, అది అధిమాధమస్థితియందున్న ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాధ్యాయులకు గాక గ్రాదివరకే వున్నతస్థాయి యందున్న పుపాధ్యాయులకే వర్తించును.

పరాయి ప్రభుత్వపు నిరంకుశ చట్టములలో పడిమగ్ని దేశము సర్వస్వతంత్రత కాగానే తమ స్థితి చక్కబడునని ఆశించిన

౧౨౮ శ్రీ తరువాయి

యీ బాధ ఎవరికి ఆర్థమవుతుంది? మళ్ళీ బడిగంటలు మోస్తున్నాయి, యాతని కేకలు వినిపిస్తూనే యున్నవి. పాఠశాల లోనికి బాలబాలికలు ఆయింటి ప్రక్క నుంచే వెళుతువున్నారు, వస్తున్నారు, బడి గంటలలో కలసిపోయిన యాతనికేక ఎవ్వరిని చలంపచేయటంలేదు సరికదా! మరింత పాపాణాలుగా మారుస్తున్నది. వారికిది యొక యానంద కాంత్యైషముగా కనిపించుచున్నది. యేనాటికైనా యెవ్వరికో వినిపించకుండా వుంటుందా! యీ పాఠాలు యెవ్వరు నేర్చుకోకుండా వుంటాగా? యనే సూత్రమూత్రం అతనిలో చావలేదు. అతను అట్లాగే యరుస్తున్నాడు.

బడిగంటలు మోగుచున్నాయి, అతని

కేకలు వానికి బవాబిస్తున్నవి. యిట్లా రోజూ కుక్కిమంచంలోనున్న పంతులుకు బడిగంటలకు-యవినా భావసంబంధం గాఢముగా పెరిగిపోయింది. యిది యితరులకు తెలియదు.

చంద్రుడు ఆకాశంలో ఎర్రని బింబముతో తెల్లని కాంతులు వెదజలుతూ బయలుదేరాడు. బడిగంటలు మోగి మోగి యాగిపోయాయి. చంద్రుడు మాత్రం తనకు విద్య చెప్పే గురువుగా అతని స్వీకరించాడు. అతని నిర్మలమనస్సు తెల్లని కాంతులలో కలసిపోయింది. తెల్లవారేక బడిగంటలు మోగాయి. కాని ప్రతిధ్వనిలేదు, సిగ్గుతో తన మోతను తగ్గించుకుంది. —“నాగు”

ప్రాథమికోపాధ్యాయులకు జీవితనిర్వహణకు వలసినంత వేతనము లీయకపోగా, తమ తక్కువ స్థితిని ప్రభుత్వమునకు సేవేసించు కొనుటకు ఒక ప్రతినిధి నెన్నుకొనువాడై నను ప్రసాదించకపోవుట, ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాధ్యాయుల పురాణస్మృత పాప కర్మము కాక మరేమి ?

రానున్న యెన్నికలలో వ్యక్తిత్వాన్ని గోల్పోయిన లంచగాంతులు ప్రజానికానికి ప్రభుత్వానికి, తీరిని అపరాధాన్నిచేస్తూన్న ప్రత్యక్షరాక్షసులైన చీకటిబజారువర్తకులు యెందరో శాసనసభసభ్యులుగా నిలబడుచున్నారు. మన ప్రభుత్వ దృష్టిలో వారందరు పెద్దమనుష్యులు కాబోలు!

సన్మార్గులై, స్వచ్ఛశీలులై, ముందర ఆరుమాసాల జీతం అడ్వాన్సుగా యివ్వనిదే పశువుల కాపరియైన పనిచేయు యీరోజులలో పనిచేసిన మూడుమాసముల తడు పరియైన జీతములివ్వకపోయినను, ప్రభుత్వ ట్రేడుమే తమ ట్రేడుమని భావించి, పనిచేస్తూన్న పుపాధ్యాయులు మన ప్రభుత్వ దృష్టిలో అపరాధులు కాబోలు!

ఈ నియమింపబోవు అభ్యర్థిప్రాథమికోపాధ్యాయులలోనివాడై యుండవలయును. ఏలయున పుపాధ్యాయుల కష్టసుఖములు పుపాధ్యాయ సకేతయునుగాని, యెంతగా చెప్పినను యితరులకు దెలియునా!

ఇటు ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాధ్యాయుడు శాసనసభసభ్యత్వమును నిర్వహింపగలడా? యను ప్రశ్న ఉత్పన్నము కావచ్చును. కాని ప్రస్తుతం శాసనసభలకు నిలబడనున్న ప్రతి నిధుల స్థితి నరసిన ఈ ప్రశ్నకు సమాధానము దొరకగలదు.

వీరిలో చాలమంది III Form కూడా చదువనివారు కలరు. పెద్ద సంతకమా? చిన్నసంతకమా? యిది యడుగవలసినచారి సంఖ్య మిక్కిలిపూర్వము.

ఇక ఉపాధ్యాయులందురా? ఎవరిమింటి పాఠశాలలలో బి. ఏ చదివినవారికంటె సమరులు, జ్ఞానులు, ఐదు సెకండరీ గ్రేడు పుపాధ్యాయులుగలరు. వీరిలో చాలామంది దేశస్వాతంత్ర్యసమరంలో నానావిక్రతులు పడి, జైలుకుపోయినవారు కూడా కలగు' కావున ఆ సంతకము మనవసరము.

పై హక్కులను సాధింపవలయునన్న ప్రతి పుపాధ్యాయుడు కృషిచేసి, పుపాధ్యాయసంఘములద్వారా తీసినిఅధికారుల దృష్టికి తేవలసియున్నది. ఇందుకుగ ను ప్రతి పుపాధ్యాయుడు తన అధమస్థితిని గుర్తించి, అందుకు కారణములుగ్రహించి పురోభివృద్ధి నాశించి, వ్యక్తిత్వమును పెంచుకొని, యీ విషయంలో అందరు ఐక్య కంఠంతో మన హక్కులనుగూర్చి పోరాడవలసియున్నది.

ప్రత్యేకంగా పుపాధ్యాయ సోదరీమణులకు విజ్ఞప్తి :

ఉపాధ్యాయులలో సోదరీమణుల సంఖ్య మిక్కిలమైనప్పటికీ, వారిటువంటి విషయములలో కలుగజేసికొనుటగాని, కనీసం యీ విషయాలు తెలిసికొనుటగాని చేస్తున్నట్లు కానరాదు. దేవుకైనా స్త్రీపురుషుల సహకారంలేనిదే విషయవంతం కావడం కష్టం. నిజానికి స్త్రీలేయెక్కువభాగం తీసుకోవాలి. కావున “సోదరీమణులందరూ తమ కష్టములను గుర్తెరిగి, తన్నివారణకు ఉపాయముల నరసి, తమ యభిప్రాయములను

నాలుగేండ్ల స్వతంత్రంలో ఉపాధ్యాయులు

శ్రీలా వెంకటప్ప, టీచరు - కమలాపురం,

భారతదేశం పాశ్చాత్యదాస్య శృంఖలాలనుండి విడిపడి నేటికప్పుడే నాలుగేండ్లుదాటి విద్యార్థులకు పడుతున్నది. భారత స్వాతంత్ర్య పోరాటములో పూజ్యబాపూజీ నాయకత్వన, ఆందోళనోపాటు వుపాధ్యాయుల సోదరులకు కూడ యెందరో పాల్గొని తమ పదవులను, ప్రాణాలను గ్రహీతం, కోల్పోయి స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించినారు. స్వాతంత్ర్య సంపాదనానంతరం మన పాఠశాలలు గట్టిబట్టాయని, సుఖపడుతామని, యెంతో ఆశించాం. కాని మన ఆశలన్నీ అడియోశలయ్యాయి. ఈ నాలుగేళ్లలో మన స్వతంత్రతీవ్రత యెటువంటిది? ప్రభుత్వం మనకేమి చేసింది? మన మెంతవరకు పురోగమించాము? అని ఒక్కొక్కగా మనం సింహవతాకనంచేసుకోవడం అత్యవసరం.

ఈ నాలుగు సంవత్సరముల కాలంలో మనం, నిజమైన స్వాతంత్ర్యసభ్యులైన పాఠశాల పోయి నామ ముఖ్యంగా తిలకించుకు తిండి, కట్టేసుకు

బట్ట, వుండేందుకు ఇల్లు సామాన్యదీతోపాటు మనకు కూడ లభించక అనేక యిడుములలో నెపోయాము. దుర్భర ఆర్థిక దుస్థితికి లోనై చితికిపోయినాము. ఆయినా దైవానుగ్రహంచే మనసోదరులు ఆర్థికసంక్షోభమునుండి దరిచేరుకొని తెప్పరిల్లి వారు.

దేశభవిష్యత్తే అంధకార బంధురమై భయపెట్ట బడిన సందర్భములో, దేశంలో తీవ్రమతకలహాలు నిజంగా సంభవిస్తాయన్న ఆదమలో, మన ధనవస్తు సంపదనంతను తమదేశాన్ని చేరకేసుకొని, దేశంలో తీవ్ర ఆర్థిక దుస్థితిని కలిగించిన క్లిష్ట పరిస్థితులో, యుద్ధానంతరం దేశంలో ప్రజలు ఆవారపదార్థాలకు ముఖించాచిపోయిన పరిస్థితుల్లో, పూజ్యబాపూజీ ధాకకు తట్టుకోలేక 1947 ఆగష్టు 15 ఆర్ధరాత్రిన విశ్వమంతా నిద్రామైయున్న సమయములో, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం భారతజాతినీ మేల్కొల్పి “ఇడిగో ఆర్థికతాబ్దుపైగా మీరు ఆందోళనచేసిన స్వతంత్ర జీవితాన్ని నేటినుండి అనుభవించండి” అన్నట్లుగా మనకు

౧౩౦ పేజీ తరువాయి

మన “ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య” మొదలగు ప్రతికారత్నముల ద్వారా వ్యక్తమవుచు, మన పురోభివృద్ధికి కృషిచేయు ప్రార్థన.

“ఓటు” అనునది ప్రతిమానపుని జన్మ హక్కుకదా? కొన్ని ప్రజాస్వామిక దేశాల్లో జైలుకు వెళ్లినవానికి ఓటింగు హక్కు తీసివేయుట పెద్దశిక్షట? అంటే ఓటు యొక్క విలువ యెంతటిదో వ్యక్తమగును.

కావున మన ప్రజాప్రభుత్వము అట్టి హక్కును వుపాధ్యాయులకు ప్రసాదించి, తమ తరపున ఒక అభ్యర్థిని శాసనసభలకు పంపు హక్కును ప్రసాదించి, నిష్పక్షపాత

దృష్టితో మెలగి, బాపూజీ ఆశయములను ఎన్నికల ప్రచారము నకుగాక యిట్టి విషయములలో జ్ఞప్తికొన్నవలసినదని మనవి చేయుచున్నాము.

“వికమత్యమే బలము” అని ఒకటవ తరగతి పిల్లలకు సైతం బోధిస్తున్న ఉపాధ్యాయులు ఆ స్మృతాన్ని అర్థంచేసుకోవలసిన సమయమాసన్నమైనదని గ్రహించి కనీసం యీ హక్కునా సంపాదించునదే భవిష్యత్తులో తమ మనుగడ దుర్భరమని గ్రహించి, విద్యకంఠంలో ఏవికై పాటుపడుదురని ఆశిస్తున్నాము.

జెహింద్ !

సంక్రమించాల్సిన ఆధికారాన్ని దాఖల్ చేసే పరాయి ప్రభుత్వం పలాయన మంత్రం పఠించింది.

స్వాతంత్ర్యం వచ్చినాకూడ మన పరిస్థితులేమీ బాగుపడలేదు. దేశంలో మతకేహలు, కౌండితల సమస్య, వైజాం. కాశ్మీర్ సమస్య, పూజ్య బాపూజీ హత్య, మొదలైన క్లిష్టపరిస్థితులేర్పడి జాతీయ ప్రభుత్వానికి పహాడ్రవం యేర్పడినట్లుగా వుండినది. వీటన్నిటిని యెలాగో మననాయకులు శ్రీ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, జవేర్ గార్లు, ఆమోఘంగా ధైర్యముతో యెదుర్కొని గలిగారు. దేశంలో ఖోభం, అల్లకల్లోలంకేసిన హైదరాబాద్, జానాభుడేవంటి సమస్యలను సహితం పరిష్కరించి, శాంతిభద్రతలను కాపాడగలిగారు. అన్నిరాష్ట్రాలలో దాదాపు జమీందారీలను రద్దుపరిచి, భూస్వామ్య సంస్కరణలను, సాంఘిక సంస్కరణలను, ప్రవేశపెట్టినారు. మద్యపాన నిషేధము, న్యాయ శాఖావిభజనము, పంచాయతీ పరిపాలన, సిగ్గుంధ విద్యావిధానము, కయోజన విద్యాప్రచారం, మన్నగు సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టి, అభ్యుదయపథాన పురోగమిస్తున్నది మన ప్రభుత్వం.

మనదేశం స్వాతంత్ర్యానంతరం అంతర్జాతీయ రంగంలో ఒక మహాన్నతమైన పీఠాన్ని ఆలంకరించింది. ముఖ్యంగా ప్రాచ్య ఖండములో ఒకజ్యోతిలాగ రేదీప్యమానంగా వెలుగుతూవున్నది. పాశ్చాత్య సామ్రాజ్య దామ్య శృంఖలాలనుండి ప్రాచ్యరాజ్యాలను రక్షించేందుకు నాయకత్వం వహిస్తున్నది. బర్మా, సింహళము, ఇండోనేషియా దేశాల స్వాతంత్ర్యలబ్ధికి ఇండియా సహాయ సహకారములే సదగ్గరము. ఆద్యతన భాగలో మనదేశం ఆంగ్ల రాజ్యాలలో నొకడై తలమానికముగా నుండవచ్చును. ఇన్నికేదాల మనం మన స్వాతంత్ర్యాన్ని సార్ధకం చేసుకొంటూ, రక్షించుకుంటూ, వున్నాము, చాలా వర్షనియమే.

అయితే మన ప్రభుత్వం ఇన్ని ఘనకార్యాల్ని సాధించి కీర్తి ప్రతిష్ఠలు ఆర్జించినా ఆర్థికరంగములో మాత్రం పురోభివృద్ధిని సాధించలేకపోయింది. అందుకు కారణం దేశములో ప్రబలిన అనిశ్చితి, స్వార్థపరత్వము, లంచగొండితనము, బ్లాక్ మార్కెట్, ఆర్థిక దుస్థితి - ఇవే ముఖ్యకారణాలు. ప్రజాసామాన్యముపై వివిధరకములైన పన్నులను విధించినది న

ప్రజాబలాన్ని కోల్పోతున్నది. అసంతృప్తులైన ప్రజాసామాన్యం యొక్క అదరాభిమానములకోసం “కుక్కగోడుగుల్లాగ” రకరాకాల వార్తలు ఆవిర్భవించి ప్రజల్ని ఆకర్షిస్తూన్నాయి.

నాడు భారతస్వాతంత్ర్య సమరములో పూజ్య బాపూజీ నాయకత్వాన అవిరళిత్యాహారంతో పాల్గొని, శ్వేత్రమాకల గుండెలమీద శంఖము పూరించిన మనస్థితి ఈనాడుగోత్రం యెటున్నది? నాటికంటె శ్రేష్ఠమైన పురోభివృద్ధి చెందినదా? భారత ప్రజాసామాన్య మానవజ్ఞి స్వతంత్ర జీవితములో తేలిగిన మార్పుకంటె వుపాధ్యాయల స్వతంత్రములో మార్పుమీలేదు. స్వతంత్ర భారతదేశములో పంతుళ్ల ఆర్థికస్థితి కడుదుర్భరం. యధానికి పూర్వం ధరలకంటె ఒకటికే పదిరెట్లు పెరిగిన ఆర్థికదుస్థితి మరింత విచిత్రమైంది. మజాధ్యక్షులకూడ ఇతోధికమై అధికతరప్రయాగకు గురిచేస్తున్నది. తెల్లప్రభుత్వం హయాములోవుండే హక్కులకూడ హరించిపోయి, ఆఖరుకు సంఘాలకూడ నిర్బంధముతో హక్కును కోల్పోయి, నిర్వీర్యులమై పోయాము. గరిగదా M. E. R 154 వంటి G. O లతో మన కుత్తుకలకు ఉచ్చులు ఓగించి, వద్యోగానికి గ్యారంటీ లేకుండా ఇంటికి పంపుతున్నది. ఇందుకొ మనము మన ఉద్యోగాల్ని, ప్రాణాల్ని, బలికట్టి స్వాతంత్ర్యాన్ని ఆర్జించుకొన్నది?

ప్రభుత్వం ఈనాడు అందరితోపాటు బాధిస్తున్న పంతుళ్ల సమస్యలనుకూడ గుర్తించుకూడు, గుడ్డపిటిసాధనకోసం తీవ్రమయిన కృషినిపిపగ్గరించవలసియున్నది మన గౌరవ హోదాలు, హక్కులు, కాపాడవలసి యున్నది. యెప్పుడైతే ప్రభుత్వం వుపాధ్యాయలలో ప్రబలిన నిరాశా నిస్పృహలను, తొలగించేందుకు పూనుకొని, దుర్భర ఆర్థికసంక్షోభంనుండి కోల్పోకొంటే, చూస్తూండో అప్పుడే ప్రభుత్వం విద్యాప్రజాశిక్షలు, కమిటీలు, జయప్రదమ్మ దేశభవిష్యత్తుమీద ఆచంచల విశ్వాసం కలిగి, దేశాభ్యున్నతికి, సర్వమానవ సామ్రాజ్యత్వానికి, తోడ్పడుతారన్న నమ్మనత్వాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించుకుందని మిక్కిలి విశ్వసిస్తూవున్నాను.

“శైభారత్”

:: జాన నేత్రము ::

[1951 మే 10 నందిక 37 పేజీతరువాత]

నీ. వేద వేదాంగ కో విడు డైన చాణక్య, విజ్ఞాన మీ ను స్థా పించు శక్తి;
 కవియ త్తమాతంగ కంఠీరవుం డైన, కాళిదాసాఖ్యుని కవితర క్తి;
 దివ్యతరం బైన దేవద త్తంబు నా, వశమందు నున్నచో వాణ్ణీర్తి
 భువి సంతోషించి పూరింతు స్వత్ర, హృదయమా విద్య వైశద్యపూ ర్తి
 తే. పల్లవింపగ మనదేశ ప్రాభవంబు, శిష్టవ ర్తన నృత్యము చేయరేల.
 గోఖలే చెల్లు లోగోక్తి కూర్మిసూక్తి, బాలలీలు ప్రకటింపఁ జాలమేల.

ఇది 20 వ పద్యము; పునః ప్రాప్తిని; పాఠకమహాశయులు సంస్కరించి చదువవలయును.

తే. వత్సరములైదు నెలలైదు వాసరంబు, లైదు వచ్చిన నక్షరా భ్యాసమునకు
 సమయమని యెంచి యుండి చదువు చదివి, మర్మములనెల్లగు ర్తించి మసలవలయు.

తే. బ్యామందునె యెంటను బట్టినట్టి, యక్షరంబులు మదిని శి లాక్షరములు
 నేలబట్టను బట్టిన నీటరంగు వలెను కలకాల వభివృద్ధి వజలు వశ్య. 30

తే. బుద్ధి మిత్రునకు జడునకు శ్రద్ధతోడ, గురుడు విద్యను సమమగా గూర్చుచుండు
 గాని జడబుద్ధి భేదంబు గానిపించు, మణులతో గాజుకాంతి స మంబె వత్స! 31

శ్రీ పట్. సూర్యవార యణకవి, నాబ్బిలి.

* * కాల మహిమ * *

శ్రీ పోచిన పెద్ది రామరావు-టీచరు-సాలూరు

మేనేజరు :

కల్లబడులు పెట్టి గ్రాంట్లు సంపాదించు
 గురుల జీతమందు కోతగోసి

మాయనాటకాలు మానేజరాదును

విద్రాజాలికులను అనుకరించు.

హెడ్మాస్టరు:

సోదర గురూత్తముల చూచు చుల్కనగను

ధరణిలోన హెడ్మాస్టరు దర్పములర

ఆ యసిల్లెంటుగూడ హెడ్మాస్టరన్న

నీచముగ చూచుచుండు సంకోచపడక

ప్రభుత్వము:

ప్రైయింగు గాని టీచరు

‘కానీ’ విలువైన చేయగా జాలదుగా

వానిని ప్రభుత్వ మన్నిట

హీనునివలెజూచు; మఱి గణింపదు సరిగా !

ఉత్తర సర్కారులలో వయోజన విద్యాశిక్షణ

1951-52 సంవత్సరమునకు ఉత్తరసర్కారు జిల్లాలకు గుంటూరులో గుబ్బన, గుండ్లకు దాపులోవున్న శ్రీ గౌరవ లెఫ్టనెంటు పామలపాటి వెంకటకృష్ణయ్య చౌదరిగారి సెంటరులో ప్రభుత్వ వయోజన వుపాధ్యాయ శిక్షణ కేంద్రము గతే 16 వ తేదీనుండి నిర్వహింపబడుచున్నది. యీ శిక్షణ కేంద్రము ద్వారా ఉత్తర సర్కారు జిల్లాలలోవున్న ఉపాధ్యాయ సోదరులకు యీదిగువ నూచించిన విధముగా, జిల్లాలవారిగా శిక్షణ యిచ్చుటకు ముద్రాగు ప్రభుత్వమువారు సంకల్పించి యున్నారు.

మొదటిజిల్లా-ఉత్తర గుంటూరు జిల్లా 16-5-51 నుండి 29-6-51 (శిక్షణ పూర్తి అయినది)

రెండవ జిల్లా-దక్షిణ గుంటూరు జిల్లా 7-7-51 నుండి 20-8-51 (శిక్షణ పూర్తి అయినది)

మూడవ జిల్లా-తూర్పుకృష్ణా జిల్లా-28-8-51 నుండి 11-10-51.

నాల్గవ జిల్లా-పశ్చిమకృష్ణా జిల్లా 20-10-51 నుండి 8-12-51.

ఐదవ జిల్లా-తూర్పుగోదావరి జిల్లా 11-12-51 నుండి 25-1-52

ఆరవ జిల్లా-పశ్చిమగోదావరి జిల్లా 2-2-52 నుండి 17-3-52.

ఏడవ జిల్లా-ఉత్తర దక్షిణ విశాఖ జిల్లాలు 25-3-52 నుండి 8-5-52

శిక్షణ పొందుటకు కావలసిన విద్యార్థులు—

III rd ఫారంగాని, 8 వ తరగతిగాని, హయ్యర్ సెకండరీ కన్వర్షగాని, ఓరియంటల్ ప్రవేశ పరీక్షలలో వుత్తీర్ణులైన వారుగాని, పనికివస్తారు.

వయస్కరిమితి:— 20 సంవత్సరాలుండిన దగ్గరనుండి 45 సంవత్సరాలలోపు

శిక్షణకాలములో ఉపకరణములు లెయారు చేసుకొనుటకు గాను కావలసిన సామాగ్రి కైతలకు రు10-0-0 లకు (పదిరూపాయలు) మించకుండా గవర్నమెంటువారు యిస్తారు. స్వయంఫండ్ నెలకు రు 22-8-0 లకునుండి శిక్షణ పొందినతరువాత రోజుకు గంటన్నర అదనపు సేవకు 12-0-0 లు (8+4) వుపసేతనముగా, రు 8-0-0 లు బోనసుగా యిస్తారు. ఈ బోనసు సంవత్సరము ఆఖరున లెక్కకట్టి యిస్తారు. దీనికిగాను 96 నుండి తక్కువ లేకుండా సంవత్సరమునకు వారివారి ప్రాంతములలోవున్న వయోజనముల ఆక్షరాస్యులుగా చేరువలసి యుంటుంది. దీనికి తగినపద్ధతులు కావలసిన సవరణలు అన్ని వివరంగా శిక్షణ కేంద్రములో చెపుతారు. భోజనగదుపాములకు గాను ప్రత్యేకమైన ఒక హాల్లులు కూడా సహకారపద్ధతిలో ఉపాధ్యాయ విద్యార్థులచే నిర్వహింపబడుచున్నది. భోజన ఖర్చులక్రింద ఆదానైనగా ప్రతి వుపాధ్యాయ విద్యార్థి రు 30-0-0 లు, ఆడ్మినిస్ట్రేటివ్ రోజుననే కట్టవలసియుంటుంది. ఈ ఖర్చులు వీలైనంత తక్కువలో పరిమితం చేయబడుతుంది. కొద్ది జీతాలతో కష్టపడుచున్న మన వుపాధ్యాయసోదరులకు దేశసేవ చేసటానికి, తద్వారా అదనపురూపదీ పొందటానికి, ఆవకాశములు వున్న యీవయోజన విద్యార్థిసేవను హస్తగతముచేసుకొండని హెచ్చరిక చేయుచున్నాను.

ఇంకా యీ సంవత్సరానికి శిక్షణ పొందవలసిన కృష్ణాజిల్లా మొదలుకొని విశాఖజిల్లాలవరకువున్న ఉపాధ్యాయులు, సంఘసేవకులు, ఇప్పటినుండే త్వరపడవలెను. వారివారి జిల్లా విద్యాశాఖాధికారులకు రేంజివిద్యార్థికారులద్వారా దరఖాస్తులు పెట్టుకోవలెను. నీటుచచ్చినపెంటనే యెన్నికెక్కువవలెను అన్నను ఆహ్వానితమైన ఈ తరుణము పొట్టుకోకుండా శిక్షణపొంది, రోజుకురోజుకు విస్తృతమయ్యే, యీ వయోజన విద్యార్థిసేవకు పూనుకోవలసినదిగా కోరుచున్నాను.

మకాం: గుంటూరు.

మిశ్రేయోభిలాషి.

తేది: 18-7-51

నర్రావుల వెంకట సుబ్బారావు.

(పునాసోపాధ్యాయులు - గవర్నమెంటు వయోజన ఉపాధ్యాయ శిక్షణ కేంద్రము - గుంటూరు

౧. రికార్డుషీటు విలువ లేదా :

ఆర్యా!

పూర్వము అనగా 1933 సంవత్సరమునకుమును ఎలిమెంటరీ స్కూలులో 5 వ తరగతి ప్యాసయిన విద్యార్థులకు ఇన్ స్పెక్టింగు ఆఫీసర్లు సర్టిఫికేట్లు నిచ్చెడివారు. అట్టి విద్యార్థులు యింగ్లీషు స్కూళ్ళలో చేర వలసి వచ్చినదో సెకండరీ స్కూళ్ళలో 4 వ తరగతియందుమాత్రమే చేరగలిగెడివారు. మరీన్ని 3 వ తరగతి ప్యాసయినవారినికూడా సెకండరీ స్కూలుల్లో 4 వ తరగతియందు జేర్చుకొనెడివారు.

కాబట్టి ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళలోని 4, 5 తరగతులలో విద్యార్థులు నామమాత్రమునకు ఏ కొంతది మందియో ఉంటూవచ్చిరి. పిమ్మట ఎలిమెంటరీస్కూళ్ళవారు ప్రొపోజ్షన్లను రోలుసంఖ్య లేనంగ ను విధించే కట్టు భరించలేక సక్రమందోశనచేయగా ప్రభుత్వం మిడిల్ స్కూళ్ళలోను, సెకండరీ స్కూళ్ళలోనుగూడ 4, 5 తరగతులు మూసివేసి 1 వ ఫారంనుండియే నడపుచు వచ్చినది.

1938 సంవత్సరంలో డైరెక్టరుగారు రికార్డుషీటు పద్ధతిని ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళలో ప్రవేశ పెట్టిరి. ఒక ఎలిమెంటరీ స్కూలునుండి మరియొక ఎలిమెంటరీ స్కూలుకు విద్యార్థి వెళ్ళినపుడెల్లను ఆ షీటుగూడా తీసుకొని వెళ్ళుచుండును. కాని 5 వ తరగతి ప్యాసు అయినవెంటనే ఆ షీటును ఆ విద్యార్థి చేత సంతకము చేయించుకొని అతని కిచ్చివేయవలెను. ఇంతవరకు రికార్డుషీటు ఉపయోగకరముగానే యున్నది.

కాని ప్రస్తుతము ఇంగ్లీషు పాఠశాలలలో 1 వ ఫారంలో చేరవలసిన విద్యార్థి ఎలిమెంటరీస్కూలులో 5 వ తరగతి లేక 4 వ తరగతి లేక 3 వ తరగతి ప్యాసుఅయి లేక ఫెయిల్లు అయిగూడ యింగ్లీషుస్కూళ్ళకు పోవుచున్నాడు. ఇంగ్లీషు స్కూళ్ళవారు తమ స్కూలులోని గత సంవత్సరం 1 వ ఫారం పిల్లలందరు 2 వ ఫారంలోనికి ప్రమోషను అయినందువలనను, 1 వ ఫారంలో యీ సంవత్సరం ఫెయిల్లు విద్యార్థులు కొలది నుండి మాత్రమే మిగిలియున్నందువలనను 3, 4, 5 తరగతులనుండి వచ్చినవారి నందరనుగూడ జేర్చివేయ చున్నారు.

మరిన్ని కార్యక్రమమునకు, నూత్రమునకు మాత్రము రికార్డుషీటు లేవ్వుచున్నారు. ఆ షీటులో 3 వ తరగతి ప్యాసు లేక 4 వ తరగతి ఫెయిల్లు లేక 5 వ తరగతి ఫెయిల్లు అని ప్రాసీయొన్ననుగూడ 6 వ తర గతిలో (1 వ ఫారంలో) జేర్చివేయుచున్నారు.

కాబట్టి డిపార్టుమెంటువారు 5 వ తరగతి ప్యాసయినట్లు రికార్డుషీటు తెచ్చిన విద్యార్థులనే ఇంగ్లీషు స్కూలుల్లో 1 వ ఫారంలో వేసికొనవలెను. అంతకు తక్కువ చదివినవారిని ఎంతమాత్రం చేర్చుకోరాదు. అనే నిబంధనను ప్యాసుచేయవలెనని యీ లేఖ ద్వారా మనవిచేయుచున్నాను. అన్నిబాపతుల ఉపాధ్యాయ సంఘములు పత్రికలద్వారాను, రిజిట్రార్లనులద్వారాను, విజ్ఞప్తిపత్రములద్వారాను దీనికోసము సక్రమంగా నాందోశన చేయవలెనని హెచ్చరించుచున్నాను,

కొరపాటివారి పాలెం,

11—8—1951.

కొండెడ్డి సూర్యప్రకాశం,

టిచరు మేనేజరు,

౨. ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీస్కూల్స్ టీచర్లు - ప్రావిడెంటు ఫండ్లు

అర్యా! మద్రాసు విద్యాశాఖవారు ప్రతి ఉపాధ్యాయుడు, టీచర్స్ ప్రావిడెంటు ఫండ్లు కట్టవలెనని ఒక ఫర్మానాను జారీచేసిరి. బోర్డుస్కూల్స్ టీచర్లు, మిషన్ స్కూలు అసిస్టెంట్స్, గవర్నమెంటుస్కూల్స్ ఉపాధ్యాయులు, తదితర సంస్థలకులెడిన ఉపాధ్యాయులు తప్పనిసరిగా కట్టుచున్నారు. ప్రభుత్వ శాఖలలో గల కొందరు ఉద్యోగులకు వారు ఉద్యోగమునండి విరమించు కాలములో ౩ రికి “డెన్స్” రూపముగాను “ఫండు” రూపముగాను ఇచ్చుచున్నారు.

ఏ యితర రాబడిలేని ఈ చాలీచాలని జీతములతో జీవితనాకను నడుపుచున్న యీ బీద బడిపంతుళ్ళకు ప్రావిడెంటు ఫండు కట్టు సదవకాళము కల్పించినందులకు ఎంతయు కృతజ్ఞులము. కాని కొందరు ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులు టీ. పి. యఫ్ కట్టెదమన్నా వారి మా నేజరు కట్టు పైకము చెల్లించలేక ఆటంకము చేయుచున్నారు. కొందరు పై అధికారులు ఈ విషయమునుగూర్చి యుపేక్షభావము వహించుచున్నారు. ఇట్టి లోటుపాటులను ప్రభుత్వము గుర్తించి నిర్బంధముగా “ఫండు” కట్టి తీరవలెను అని తాఖీసులు జారీచేయగలందులకు కోరుచున్నాను.

ఈ ప్రావిడెంటు ఫండు లేకపోయినచో యీ బీద ఉపాధ్యాయులు రిటైర్లు అగు కాలములో ఏ ఆధారములేక కడు నిక్కటకు గురికావలసినవృత్తు. ఇతనిపై ఆధారపడియున్న ఆలబిడ్డలు యే దిక్కులేక! అన్నమా రామచంద్రా అనుచు పడరాని యిడుములు పడివలసినవృత్తు. కాబట్టి యిప్పుడైనను ఈ సదవకాళమును సద్వినియోగము చేయునట్లు ఏర్పాట్లు చేయించగలందులన్నూ, ప్రావిడెంటు ఫండు నిమిత్తం ఆప్లికేషన్ పెట్టకపోలే రికగ్నిషన్ తొలగించబడును అని తాఖీసులు ఇప్పించగలందులన్నూ ప్రార్థించుచున్నాను. మా రేంజిలో ఒక్క ఉపాధ్యాయుడుగూడ టీ. పి. యఫ్. చందా కట్టుటలేదు; ఎన్నో సంవత్సరములు సర్వీసు గలిగియున్నారు గాని వారు ఎట్టి ఫండుగాని, ఇన్సూరెన్సుగాని కట్టుటలేదు. దయవంచి ఈ సదవకాళమును అతి త్వరలో మా ఉపాధ్యాయ లోకమునకు అందుబాటులో వుండునట్లు ఏర్పాటు చేయగలందులకు యీ లేఖద్వారా మఱిమఱి వేడుచున్నాను.

సా లూ రు,

22—8—1951.

}

ఇట్లు,

బి. పరమేశ్వరరావు.

ఆరువారాల్లో చదువునేర్చుకొనుటకు తోడ్పడగల

పెద్దల విద్యావిషయిక మాసపత్రిక

వయోజనవిద్యా

VAYOJANAVIDYA

వయోజన విద్యా

Founder: Sri K. Subba Rao.

సంవత్సరచందా మూడురూపాయలు

కోయిలకుంట్లపోస్టు - కర్నూలుజిల్లా.

కుంటివాని బ్రతుకు దేరువు

నిరక్షరాస్యతను నిర్మూలించాలి! అందరూ అక్షరాస్యులు కావాలి! అందుకు తగినయత్నములు. చురుగ్గా జరుగుచున్నవి. విద్యాభివృద్ధినిగోరి స్త్రీలు, నిమ్మజాతుల వారిని తక్కువమార్కులు వచ్చినాసరే ఉత్తీర్ణులయ్యవట్లు అంగీకరించుచున్నారు. పేరలకు ధనసహాయము చేయుచున్నారు. క్రొత్తగా స్కూళ్ళను అభివృద్ధి చేయుచున్నారు. బాగుగానేవుంది. కానీ! చదువు కొని ఎన్నో సృష్టికేట్లు సంపాదించిన కుంటివానివిషయమున ఏ సదుపాయము ఉన్నట్లు కన్పించటంలేదు. ప్రభుత్వోద్యోగము చేయుటకు కుంటివాడు పనికిరాడుసరిగదా! చిన్నపిల్లలచే ఓసరాలు కూడా దిద్దించేందుకు హక్కులేదు! అర్హత లేదు! వ్యయప్రమాసలకోర్చి కుంటివాడు చదువుకొన్నందుకు ఫలితం? శూన్యం! ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాఠ్యాయుకుగూడా కానేరడు. ఎంత విజ్ఞానమున్నా, చదువు కున్నాసరే! వీలుపడదు. పోనీ అన్ ట్రయిండుగానైనా ప్రాథమికపాఠశాలలో ఉదామని కక్కుర్తిపడితే రెండేండ్లకన్నా ఎక్కువ వీలులేదు. మీ పనికిమిక్కిలి ట్రయినింగుకు పనికిరానివాడికి అన్ ట్రయిండుగా ఎలాగువుంచడం? అని సమస్య.

కుంటి అనగా ఏదోఒక లోపముగదా? నేను ప్రాథమిక పాఠశాలలయందు పనిచేయుచున్నవారియందు జేలోపములేదా? కాలు కుంటుపడినంతమాత్రాన సర్వము

అనగా ఆలోచనా, బోధనాశక్తి, దయ, సత్యము, ఘనీ, ప్రేమ, మానాభిమానములు మొదలగు అన్నీ కుంటుపడననియే ధర్మశాస్త్రమందైనా ఉన్నదా? పైన పేర్కొన్న సుగుణములన్నీ గలిగినప్పటికీ కాలు కుంటుపడినంతమాత్రాన ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాఠ్యాయుకుగూడా కాకూడదనడం అదేధర్మమో! లేక కుంటివాని కిర్రమో!!

శరీర కష్టమున కోర్కెజాలనివాడుగాన నిర్వాహకుడుగా నుండక తగినంత పరిశ్రమచేసి, సోమరియై యుండక, తోడివారలను, బాలబాలికలను, అక్షరాస్యుల జేయగలను, నిజమాలోదించినచో నిరక్షరాస్యతా నిర్మూలకులలో మొదటివాడు చదువుకున్న కుంటివాడు. అట్టివానికి ప్రాథమిక పాఠశాలయందడుగిడుటకు హక్కులేదు.

కాలుకుంటివాడు అన్నిటను అసమర్థుడవి అనుకోడం చాల పొరపాటు. కుంటి ఉపాధ్యాయులు ప్రస్తుతము క్రొత్తస్త్రీము ప్రకారము పనికిరారని, ఓల్డుస్త్రీముప్రకారము సర్వీసుచేస్తున్నవారినితొలగించారా? లేక వారి పనిపాటలం జేలోపమైనకన్పించుచున్నదా? అందుకల్ల నష్టమేమైనా యున్నదా? మామూలు ఉపాధ్యాయులకంటె ఎన్నోరెట్లు సూక్ష్మముగాను, సున్నితముగాను, పిల్లలకు బోధించి ఉన్నతవిద్య నభ్యసంపగలవారికి చేయూతనిచ్చి, మన్న

* * వింత మాటలు * *

తమ్ముళ్ళూ! చెలాయలూ! ప్రక్కనచూపిన అర్థప్రకారం యీవింత మాటల్ని ఒక్కొక్క అక్షరంతో పూరించండి. చేతగాకపోతే మీపంతులుగార్ని అడిగి తెలుసుకోండి బలే గొప్పతనమాటలు.

మీమిత్రుడు, పి. శూర్యనారాయణ పట్నాయక్.

* * *

1—వనము:—ఆడవాళ్ళు కొప్పులో పెట్టుకొంటారు

5—వనము:—బ్రతుకు

2—వనము:—ప్రపంచం

6—రణము:—చావు

3—వనము:—పెద్దయిల్లు

7—రణము:—ఒక ఉద్యోగి

4—వనము:—కవిత్వం

8—రణము:—ఒక వాద్యవిశేషము

9—రణము:—శుభమును సూచించేది

౧౩౭ పేజీ తరువాయి

నలనుగొని, ఆ నూలు పరువు ప్రతిష్ఠల నిల్పుచున్న కుంటిఉపాధ్యాయులు లెందరు లేరు? 1989 కి పూర్వము ట్రయనింగు అయినవారిలోలేని దోషము నేటి కుంటి వారిలో ఏమున్నదని కనిపెట్టారో? పెద్దలు,

పరిజనులు దేవాలయములో ప్రవేశించరాదనడంలో ఎంత ధర్మం ఉన్నదో కుంటివాడు ఉపాధ్యాయుడు కాకూడదు అనటంలోకూడా అంతే! ప్రతి వ్యక్తికి ఒంటినిండా బట్ట పొట్టనిండా కూడు, ఇద్దామని ఏదో ఒక వ్యక్తిని కల్పించి చూసి, దరిద్రదేవతను, బిక్షుమెత్తుకొనే వృత్తిని నాశనంచేద్దామని ఉద్దేశించిన స్వతంత్ర మతదృష్టిలో కుంటివాడు లేడు. సరిగదా! దేశమందలి మరి యెవ్వరికికూడా దృష్టి వీనిపై ప్రసరించడంలేదు. అయితే కుంటివాడు చదువుకున్న ఫలితం?... శూన్యం. వాని సర్టిఫికేట్లు! పౌయ్యదాఖలాలు కావలసినదే! వాని వృత్తి!... బిక్షుమెత్తుకోవడం?... తప్పనిసరి.

చదువుకుగూర్చి కుంటివాడు పెద్దించిన ధనంతిండికెవ్వ పెట్టుకొనియున్నచో కొన్ని సంవత్సరాలు కులాసాగా జరిగి

పోయేడిది, గానీ !... ఆకులు, చేతులు కాలినతర్వాత ఏల?—లోపములు విద్యార్థులకు బోధింపవలసిగానివి గుడ్డి, మూగ, చెముడు, కావచ్చును. వీరు శరీరకష్టముచే నైనా జీవించగలరు. గాని కుంటివాని లోపము అట్టిదిగాదు. ఈ కుంటివాని బ్రతుకు నోటిపైనే ఆధారపడియున్నది. అట్టి వృత్తి ఉపాధ్యాయవృత్తి శరీరము కష్టపెట్టలేక సరిగదా! కూర్చున్నదగ్గర నుండి కదలనేలేదు. అట్టివానికి ఉపాధ్యాయ వృత్తి యివ్వనవ్వకు. మరొకవృత్తి ఏది ఇవ్వగలరు? ఏవీలేదు.

అంటురోగులు బడులందు చదువరాదని శాసించియున్నట్లు కుంటివారుగూడా చదువరాదని శాసించినచో యీ వ్యయ ప్రయాసలు లేకుండాజివి. వాని బిచ్చపు గిన్నె ఎచటకుపోదుగదా! ఇంతకూ కుంటివాడొచ్చిన దేశద్రోహము ఏదో! లేకున్నచో ఒకరూ వీరికి చేయూతనిచ్చి పరవాలేదబ్బా! నే నున్నాను అని అనలేకుండా ఉన్నారే?

—బూరాడ గోపాలం.

వివేక ప్రశ్నలు

అక్కరములు మూడు-అగును చర్మవ్యాధి; పంచవర్ణములను-బరంగు పూవొక్కటి;
 అదివర్ణముడు-పయ్యంత్రమగును; మొదటి రెండు రక్త-మునకు జెల్లు;
 మొదలు చివర లొక్క-ముదితపేరగుచూడ మూడు-అయిదు-వర్ణములుగూడి జరయగు
 అట్టివ్యాధియేదో? అరసి చెప్పుడు. ఒకటి-నాలు-ఐదు-ఒప్పు విధికి.

— ఉద్దగిరి ఆప్పలనరసయ్యగారు, — బూరాడ గోపాలంగారు,
 హెడ్డాప్తురు-వేచలపువానిపాలెం. టీచరు-7డ్డవానిపేట.

కొడు నాల్గొరంబుల - జలచరంబు; అది-మూడవదియు-గూడి-యొత్తమగును;
 ఆని వర్ణంబు దొలగింప - అధికమగును; తెలివిగలవారు తెల్పుడు - దీనిపేరు.
 — తిప్పాభొట్ల భాస్కరరావుగారు, హెడ్డాప్తురు - మోగల్లు.

జూలై - ఆగష్టునెలల చిత్రప్రశ్నలు

(1951 సం॥ జూలై-ఆగష్టునెలల సంచికలో ప్రకటింపబడిన)

వివేక ప్రశ్నలు

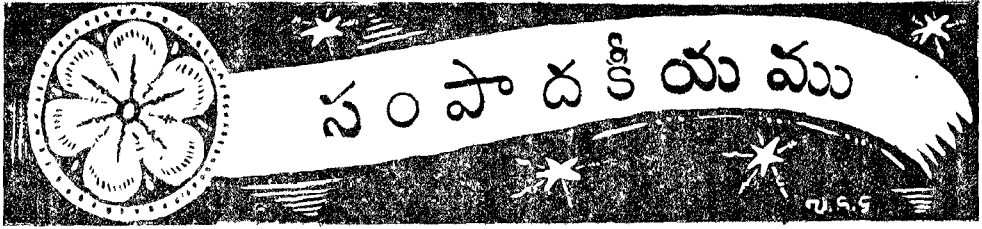
అను చిత్రప్రశ్నలకు సమాధానములు

1. కాసారము 2. కడలి

* * =

చందా నెం. రెండు ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానములు పంపినవారు.

- 374 యస్. కె. డి. ప్రసాదలింగంగారు - హెడ్డాప్తురు - గుగ్గిరాల.
- 82 కె. చంద్రాయుడుగారు - టీచరు - కొడవండ్లపల్లె.
- 551 టి. శ్రీరామరాజుగారు - మేనేజరు - హెడ్డాప్తురు - అమలాపురం
- 290 జయవరపు వేంకటేశ్వరరావుగారు - కొమరవోలు
- 368 ఆల్ల రాజు సూర్యారావుగారు - హెడ్డాప్తురు - శృంగవరము
- 455 ఆలంరాజు బంగారంగారు - టీచరు - కొంతంగి
- 202 భోగాపుగపు సీతారామస్వామిగారు - హెడ్డాప్తురు - కొట్టిశ
- 444 కె. ఎల్. నారాయణప్పగారు - టీచరు - న్యాయద్దల
- 569 కలిదండి సత్యనారాయణరాజుగారు - టీచరు ? మొయిద
- 146 వి. సుబ్బారాయారెగారు - వడ్డంగి - పుష్పాల
- 467 వెంకటపల్లి వెంకట సుబ్బయ్యగారు - హెడ్డాప్తురు - పెదఓగిరాల
- 14 రేగిడి సత్యనారాయణగారు - మేనేజరు - కోటిపాం
- 262 దోశల తిమ్మిశెట్టిగారు - టీచరు - చింతలవానిపేట
- వి నరసయ్యగారు - సెక్రటరీ - T. A. పెంటరు - రైల్వేకోడూరు
- 421 తిప్పాభొట్ల భాస్కరరావుగారు - హెడ్డాప్తురు - మోగల్లు

త్రైయనింగు సమస్య

ఈనాడు ప్రజానీకమునందు విద్యాభిలాష హెచ్చినది. విద్యార్థుల సంఖ్య పెరిగి పోవుచున్నది. విద్యాప్రచారము సర్వతోముఖముగా సాగుచున్నది. విద్యాభిమానులైనదాతలు ముండుకు వచ్చుచున్నారు. తమతమ ధనములను విద్యాభివృద్ధికై వెచ్చించుచున్నారు. ప్రతిగ్రామములోను ప్రాథమిక పాఠశాలలు, మాధ్యమిక పాఠశాలలు, ఉన్నతపాఠశాలలు, వయోజన పాఠశాలలు, విరివిగా నెలకొల్పబడుచున్నవి. స్వతంత్ర భారతపౌరులు విద్య యొక్క విలువను గ్రహించినారు. కళాశాలల సంఖ్యగూడ పెరిగి పోవుచున్నది.

విద్యామందిర నిర్మాణము నేడొక పవిత్ర పుణ్యకార్యముగా పరిగణింపబడుచున్నది.

అయితే ఒక్కసమస్య. ఇన్నిరకములైన పాఠశాలలు నెలకొల్పబడుచున్నవే? వీటిన్నిటిని చక్కగా నిర్వహించుటకు తగినంతమంది యపధ్యాయులు లభిస్తారా? ఇదే ఆ సమస్య. మొత్తముమీద విచారించిన ఉపధ్యాయుల సంఖ్య చాలినంతగా లేదనియే యెఱుఁపవలసివచ్చుచున్నది. ఇందుకు కారణములు చాలాకలవు. ఉపధ్యాయవృత్తి మంచిదైనప్పటికీ గౌరవ ప్రతిష్ఠలు లేనిదనీ, కూడుగుడ్డలకు చాల

౧౩౯ పేజీ పరువాయి

- 228 బాదీరెడ్డి సింహాచలంగారు - హైద్రాబాదు - కలగాడ
 208 బూరాడ గోపాలంగారు - టీచరు - గుడ్లవానిపేట
 151 తిరిపిది వేంకటేశ్వర్లుగారు - మర్చంటు - రాజంపల్లె
 471 ఉడ్లగిరి ఉప్పలనరసయ్యగారు - హైద్రాబాదు - వేవలపు జూనియర్
 234 కత్తిర నరసింహప్పగారు - టీచరు - వార్వత్తెపురం
 111 దుంపతామూర్తిగారు - టీచరు - చింతపల్లిపేట
 55 పి. సూర్యనారాయణ పట్నాయక్ గారు - టీచరు - చింతపల్లిపేట
 96 ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యంగారు - టీచరు - గంగుత్తి ఆగ్రహారం.
 కండికొండ మార్తాండరావుగారు - ఏలూరు.

రెండవ ప్రశ్నకు మూతమే

- 264 కాళిన ఆదినారాయణ - విద్యార్థి - గూలియా, హర్షిమ బెంగాల్.
 157 వి. రంగరాజుగారు - హైద్రాబాదు - క్రిష్టిపాడు

నిజీతములనీ, అవికూడా సక్రమముగా ముట్టవనీ, ఇలాంటివే యేవో కొన్ని కారణాలవల్ల కొంతమందికి ఈవృత్తిపట్ల రోత కలిగినది. ఇవోక కారణము సంఖ్యతగ్గుటకు కొన్నిచోట్ల కులతత్వం అడ్డుతగులుతున్నది. దీనివల్ల ఎంతో దెబ్బ తగులుతున్నది. కుల మతవర్గతత్వాలు పనికిరావనే స్వతంత్ర భారతములోగూడ ఏదోరూపంతో ఇవి యింకా అడ్డువచ్చుట చాల శోచనీయమైన విషయం.

గండం గడిచి పిండం బయటపడినట్లుగా ఈయాటంకాలన్నీ తప్పుకొని, యీవృత్తికి ఇష్టపడి, యేకొద్దిమందియైనా ముందుకు వస్తే వారికి బ్రయినింగు సమస్య ప్రధాన కారణంగా అడ్డువస్తున్నది. పైకారణాలన్నింటికంటే ఇదేనేడు పరిష్కరింపరాని సమస్యగా తయారయింది. వందలకొడి దగ్గూస్తులు పెట్టుకొంటే నీట్లు లభించేటప్పటికే పదులలోనికి దిగుతున్నవి. ఈనాడు బ్రయినింగునీటు లభించాలంటే యెన్నోకష్టాలు పడవలసివస్తున్నది. ఎందరినో ఆశ్రయించాలి. ఎన్నో సిఫార్సులు తేవాలి. అధికార చుట్టూ ఎన్నోసార్లు తిరగాలి. ఎంతో ప్రార్థనపడాలి. దేవుడను గ్రహించినా పూజారి కనికరించడన్నట్లు అధికారి మన్నించినా గుమాస్తాపేచీలు తప్పులలేదు. జాబితాలో పేర్కొంటూనికే మందు గుమాస్తాకు కొంతముడుపు చెల్లిం చుకోవాలి. లంచాలు పెట్టి బ్రయినింగునీటు సంపాదించుకొనుచున్నట్లు గానూ మాచూయగా తెలియవస్తున్నది. ఇదే నిజమైతే ఇతికంటే మహాఘోరపాపం మఱొకటి లేదు. ఎవ్రితబుద్ధితో మెలగవలసిన ఉపాధ్యాయునకు ఈరూపేగా లంచగొండితనం

బ్రయినింగులో మొదటి పాఠముగా బోధించబడుచున్నదన్నమాట. ఇతవరకు లంచ గొండి తనానికి పాల్పడనిది ఒక్క విద్యా శాఖయే యని లోకం భావిస్తున్నది. అది కూడ పాడై తే యింక చెప్పవలసిన దేమీ లేదు. కాని యిట్టి అవినీతికి పాల్పడకుండా తనగౌరవ ప్రతిష్ఠలను కాపాడుకోవలసిందని విద్యాశాఖకు మా మనవి.

ఈవిధంగా ఎన్నోవ్యయ ప్రయాసలకు లోనై నీటుసంపాదించుకొన్నా తీరా చేర బోయేసరికి నీకు ఫిజికల్ ఫిట్ నెస్ సరిగా లేదనీ, నీకుకాలికుంటియనీ, నీకుమార్కులు తక్కువనీ యేవోకారణాలు చెప్పి ఆ హెడ్మాష్టరు నిరాకరిస్తాడు. ఇందువల్ల మరోదెబ్బ. ఈవిధంగా బ్రయినింగు పొందుట చాలా కష్టమగుచున్నది. ఇక చాలి సంతమంది యుపాధ్యాయు లెట్లులభిస్తారు? నేడుమాఖ్యంగా ఈకొఱత హైస్కూళ్లలో కనిపిస్తున్నది. బి. యిడి. ప్యాసయినవారు కఱవైపోయినారు క్రొత్తగా తెఱవ బడిన హైస్కూళ్ళకు మాష్టరు దొఱసుటలేదు. ఆవిద్యార్థులు ఒడే అవస్థ దేవుడికే యెఱుక ఈకొఱత యెందుకు కలగాని మానూటి ప్రశ్న బ్రయినింగు శిక్షణ కేంద్రాలు చాలక పోతే ప్రభుత్వము కొత్త వాటిని యెందుకు తెఱవగూడదు? ఈపనికప్పుమైతే ఉన్నవాటినే అభివృద్ధిచేసి సంఖ్యయెందుకు పెంచగూడదు? అడిగిన వారికల్లా లేదన కుండా నీటుఎందుకివ్వగూడదు? దీని నింత గొడు సమస్యగా రూపొందించుట ప్రభుత్వము తలపెట్టిన విద్యభివృద్ధి ప్రణాళిక లకు, సమాజన విద్యాపచారమునకు, సర్వరాశ్వరూ నిర్మాతలకు, పెద్దదెబ్బ యని చెప్పకతప్పదు.

ఇచ్చట మాదొకమనవి. కేవలం “ఫిజికల్ టీచింగ్” కారణంగా తీసుకొని మంచి తెలివితేటలు, శక్తిసామర్థ్యాలు ఉన్న కుంటివారిని బ్రయనింగు పొందుటకు ఆర్డులు కారని త్రోసి వేయుట తగదు. కాలకుంటి యైనంత మాత్రాన తెలివితేటలు కుంటివి కావుగదా? కాకపోతే శిక్షణ కాలములో వ్యాయామక్రీడలలో పాల్గొన లేకపోవుట యేకదా లోపము? ఉపాధ్యాయ వృత్తికి ఇదొక పెద్దలోపముగారాదు? విధికృతమైన కుంటితనమున కేవలమే చేయగలకు? బూరాడ గోపాలం గారు పేర్కొన్నట్లు కుంటివానిని బ్రయనింగుకు పనికి రాడని త్రోసి వేయుటకంటే ఆదిలోనే విద్యాభ్యాసమునకు తగడని త్రోసి వేయుట మంచిది. నిజానికి ఎచ్చటికి పోతండ ఒక్క చోటనే సిరముగా కూర్చుండి ఇతరవృత్తులు మాని యేకాగ్రచిత్తముతో బోధించు నవకాశముగల కుంటివాడే ఉపాధ్యాయ వృత్తికి తగినవాడేమో! అట్లని అపారము చేసికొనకుడు ఏయితిర వృత్తులు చేయలేడు గనుక ఒకచోటనే కూర్చుండి పిల్లలకువిద్య

గలవునట్టి ఉపాధ్యాయవృత్తికి కుంటివాడు అన్నివిధాలాతగుననియే మా అభిప్రాయము. కాబట్టి బ్రయనింగుకు కుంటివారు అర్హులుకారు” అను నిబంధనను తొలగించి వారికిగూడ ఈనవకాశ మొసయోగపడు నట్లుచూడవలసినదని ప్రభుత్వమునకు మా మనవి.

మొత్తముమీద ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య చాలతక్కువగా నున్నది. కాబట్టి వలసి నన్ని బ్రయనింగు శిక్షణ కేంద్రములను తెరిచి హయ్యర్లుగేను సెకండరీగేడు, బి. యిడి, మొదలైన వాటికి డరఖాస్తులు పెట్టుకొన్న వారందరికీ నీట్లుఇచ్చి ఉపాధ్యాయుల సంఖ్యను బహుమఖములుగా పెంచించి సర్వతో ముఖమైన విద్యాభివృద్ధికి అక్షరాస్యతా నిర్మూలనకు గట్టి కృషి చేయవలసినదని, విద్యాశాఖలో అవినీతి తొలగించుటకుండ చూడవలసినదని, ఉపాధ్యాయవృత్తియొక్క వినితనము కాపాడవలసినదని, ప్రభుత్వమునకు మా హృదయపూర్వకమైన విజ్ఞప్తి.

సంపాదకుడు.

మద్రాసు విద్యాశాఖ ఫర్మానాలు

1. మద్రాసు విద్యానిబంధనలకు సవరణలు

(జి. ఓ. 1604 ది 8-6-1951)

120 వ నిబంధనలోని మొదటి వాక్యమునకు యీ క్రిందిది చేర్చుము.

“మామూలు ట్రైనింగుస్కూలులో చేర్చుకొనబడిన విద్యార్థి 50 బడిదినములు (Working days) ఆగువరకును, పేసిక్ ట్రైనింగుస్కూలులో చేర్చుకొనబడిన విద్యార్థి 30 బడిదినముల వరకును ప్రాబేషనరీగ నే పరిగణించబడును. ఈ ప్రాబేషనరీ కాలములోపుగ నే యే విద్యార్థియైన సమర్థుడైన యుపాధ్యాయుడుగ నిరూపింపబడనియెడల పాఠశాలాధికారిచే పాలకవర్గమువారి (Controlling authority) యజ్ఞాకు లోబడి బడినుండి తీసివేయబడవచ్చును.”

2. పాఠశాలకు రికార్డును ద్రవ్యసహాయములకు సంబంధించిన సవరణలు

i. G. O. 1864 dated 7 th July 1951:

ఆధ్యాయము II ప్రభుత్వ సహాయము - టీచింగు గ్రాంటు.

22 వ నిబంధనలోని 3 వ పేరాయందలి చివర వాక్యమునకు బదులుగా ఈ క్రిందిది చేర్చుము.

“ఇతర పాఠశాలలకు బిల్లులద్వారాగాని లేక మణియార్డరుద్వారాగాని ఆయా పాఠశాల మేనేజిమెంటు వారు వ్రాతమూలకముగా కోరిన పద్ధతి ప్రకారము టీచింగు గ్రాంటులు పంపబడును. కాని ఒకసారి చేసిన ఏర్పాటు మరల సాధారణముగా మార్చబడదు.”

ii. G. O. 2149 dated 8 th August 1951

1 వ నిబంధనలో యీ క్రింది రివైజుడు స్కేల్స్ చేర్చవలెను.

1. ప్రతి లోయకు ఎలిమెంటరీగేడు ఉపాధ్యాయునకు	ట్రైన్ డ్ టీచరుకు నెలకు రేటు రూ 20 (ది 1-1-1951 నుండి)
2. ప్రతి హయ్యర్గేడు ఉపాధ్యాయునకు	రూ 2-1-30 (ది 1-4-1950 నుండి)
3. ప్రతి సెకండరీగేడు ఉపాధ్యాయునకు	రూ 87-1-45 (ది 1-1-1951 నుండి)
4. ప్రతి కాలేజీగేడు ఉపాధ్యాయునకు	డిటో
5. M. E. R. 13 వ నిబంధనలోని యోగ్యతలు గలిగి	డిటో
12 (2) వ నిబంధనక్రింద నియమింపబడిన పండితునకు	

మరా:— ప్రభుత్వముపై విధముగా ఆయా యుపాధ్యాయులకు గ్రాంటుయిచ్చును. కాని మేనేజిమెంటువారు ట్రైనింగు పొందిన ఉపాధ్యాయులకు మాత్రముపై అదనప్రభుత్వము లేదా యుపాధ్యాయులను మార్కెటింగుమంస్కీలును ఉపాధ్యాయులు చేరినప్పటికిని యిచ్చుచునే యుండవలెను. ఏ పాఠశాల మేనేజిమెంటు వారైన ఆర్థిక స్థితిగతుల రీత్యా యీ అధనపు భత్యమును యివ్వలేకున్న డివిజన్ కో యిన్స్పెక్టరుగారి పర్యవసానము ఒక సంవత్సర కాలమునకు పొందవచ్చును. కాని అటుపై ఉపాధ్యాయులకు యీ అదనపు భత్యము నివ్వకున్నవారి పాఠశాలల రికార్డును ఉపసంహరింప బడును.

3. నాన్ షెన్ నబుల్ సర్వీసులో ఉండే ఉపాధ్యాయుల ప్రావిడెంటు ఫండు నిబంధనలకు చెందిన సవరణలు.

i. G. O. 1979 dated 23-7-1951

(1) నిబంధన 2 (a) లోని మరా లో యీ క్రిందిది చేర్చుము.

“యిడెడ్ పాఠశాలలోని ఉపాధ్యాయుడైన అదే మేనేజిమెంటు క్రింద ఉన్న యితర ప్రాథమిక పాఠశాలపైన కొంతకాలమువరకు సూపర్ వైజరుగా నియమింపబడినపిదప ఆ ఉపాధ్యాయుడు దీనితోపాటు విశేషపాఠ్యరూపంగాని లేక ప్రచారరూపంగాని ఉండని ఎడలనూ తిరిగి ఆకాలవ్యవధిదాటిన పిదప ఉపాధ్యాయవృత్తికి వచ్చేపిదలనూ వెనుకటి ఉపాధ్యాయపదవిలో వలెనే ప్రావిడెంటు ఫండుకు అర్హుడగును”

(2) నిబంధన 3 (a) లోని మరాలో యీ క్రిందిది చేర్చుము.

“ప్రాథమిక పాఠశాలల సూపర్ వైజర్ల విషయములో వారు ఉపాధ్యాయవృత్తిలో నుండగా ఎంత జీతము పొందుచుండిరో ఆ జీతముపైన మాత్రమే ప్రావిడెంటు ఫండు వేసుకొనుటకు అర్హులగుదురు.

ii. G. O. 2149 dated 8 th August 1951

నిబంధన 9 లోని మరాలో చివర యీ క్రిందిది చేర్చుము.

“ప్రావిడెంటు ఫండు అవకాశమును పొందుచున్న వారు వారి షేర్ నిలువయున్న ఎక్స్‌క్లెంటులోని ఫండును కేంద్రప్రభుత్వమువారిచే ప్రవేశపెట్టబడిన “పది సంవత్సరముల ప్రైవేటీసీవింగ్స్ డిపాజిట్” లోని మార్పుకొని లాభమును పొందుచున్నాడు.

4. లోకలుబోర్డులలోని ఉద్యోగుల నడవడికి సంబంధించిన నిబంధనలకు సవరణలు.

(G. O. 1435 dated 22 nd May 1951)

పైకి పేయినబడిన వానిలోని 6వ నిబంధనలో ఉపనిబంధన (2) ను క్లాజ్ (a) అని గుర్తించి యీ క్రింది దానిని క్లాజ్ (b) అను పేరుతో చేర్చవలెను.

“క్లాజ్ (b) — ఏ ఉపాధ్యాయుడైనా ఆజిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి (సునిసిపాలిటీ అయినచో కమిషనరుగారి) వ్రాతమూలకమైన ఆమతి లేకయే ప్రయివేటు ట్యూషనులు తీసుకోరాదు.”

శ్వాసకాసహరి

దగ్గు, క్షయదగ్గు, కోరింతదగ్గు, వగర్పుదగ్గు, కొండనాలుక, ఉబ్బసము, పీనస, పిల్లికూతలు, జలుబు, గుండె పడితములను పోగొట్టును.

సమూహా మందు ఉచితము.

సాక్షి వైద్యం, ఏలూరు

రామా అండ్ కో., ఏలూరు.

ప్రాంచీలు : గుంటూరు, రాజమండ్రి, భీమవరం, తెనాలి, విజయనగరములలో వొరకును.

మీగోచర భావాలాలు.

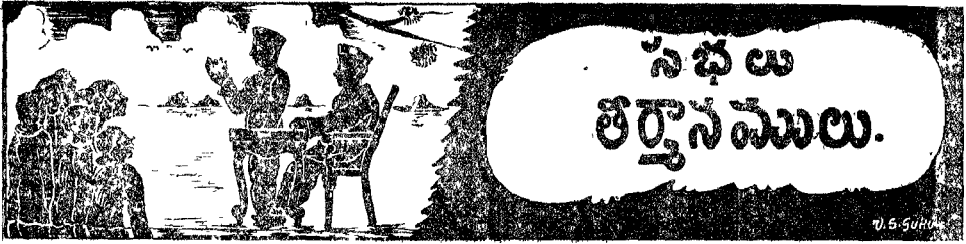
U. S. SVAL

1951—9—15 నుండి 1951—10—15 వరకు

- మేషం—ధనలాభం, శత్రునాశనం, ప్రయాణం, కుటుంబసౌఖ్యం, మిత్రలాభం, హఠాత్తు కార్యభంగం.
- వృషభం—దైన్యం, మానసికచింత, చండలము, ఉద్యోగప్రయత్నము, కార్యభంగం, కళత్రవిచారము.
- మిథునం—మానహాని, దైవచింతన, శత్రుజయం, కార్యలాభం, దేవతార్చన, తద్వారా కార్యలాభం, కుభ ప్రయత్నము, అధికారిమిత్ర.
- కర్కటకం—ధనలాభం, శుభప్రాప్తి, విజయం, కార్యలాభం కళత్రసుఖం, సంతానప్రాప్తి, బంధు గమము.
- సింహం—మానసాందోళన, మనోభీతి, కించధనలాభం, దైవచింతన, తద్వారా కార్యలాభం, చంచలచిత్తం, కళ్యాణభూతుకత్వం, కళత్రసుఖం చిన్నప్రయాణం.
- కన్య—చలనం, కష్టం, కార్యభంగం, శత్రుపీడ, నమ్మి మోసపోవుట, శరీర అనారోగ్యం.
- తుల—శయం, ధనకష్టం, శత్రుపీడ, కార్యభంగం, దూరస్థిత కళత్రం, విద్యావాసం.
- వృశ్చికం—సుఖం, జయం, బంధుగమగమము. పుత్రోత్సవం, పుణ్యచింత, పురోభివృద్ధిసూచన, మిక్కిల సహాయం.
- ధనుస్సు—కార్యసిద్ధి, అర్ధనాశం, అగంతుకబంధుత్వం, మనోహ్యకులత, మానభంగం, శత్రుపీడ.
- మకరం—దైన్యం, ధననాశం, శరీరపీడ, ప్రయాణం, మిత్రహాయం, కష్టజీవనము. కార్యలాభం, కుంభం—రోగం, స్థానభ్రష్టము, ధనలాభం, శత్రుబాధ, కార్యసాధకత్వం, అతికటప్రయాణం.
- మీనం—ఆరిష్టం, భయోత్పాతం, బంధుప్రాప్తి, గమనం, ప్రభుభయం, హాని, మధ్యమధ్య ధనలాభం, కుటుంబసౌఖ్యం, కళత్రసుఖం.
- (మీ జాతకండులిలో గ్రహచారము బాగున్నచో గోచరఫలములు బాధించవు.)
- సిద్ధయోగిని, నాడీజ్యోతిషశాస్త్రరీత్యా జాతక-ముహూర్త-వాస్తు-పశ్చ విషయములు-కవచధారణ విధానము మొదలగు విషయములు సరళముగా తెలుపబడును. వలయువారు నిలయంపేర ఒకకాడ్డ ప్రాయశః.

ఇటు,
దై వజ్రభూషణ—డి. యస్. యస్. శాస్త్రి,
శ్రీ శివనాడీ జ్యోతిర్విలయం, ఏలూరు. ప|| గో|| జిల్లా.

స్వాతంత్ర్యదినోత్సవములు

ఈ దినన పేర్కొనబడిన గ్రామములలోని ఆయాపాఠశాలలలో 1951 సం॥ ఆగష్టు 15 వ తేదీ బుధవారమునాడు స్వాతంత్ర్యదినోత్సవములు జాతీయపతాక వందనములతోను, ఊరేగింపులతోను, ఆల్ప హార విందులతోను, బాలబాలికలకు పాఠోపేక్ష ప్రదానములతోను, నాటక ప్రదర్శనములతోను, ప్రముఖుల యుపన్యాసములతోను, అతివైభవముగా జరుపబడినవి.

1. పిఠాపురం : తూ. గో. జిల్లా. హిందూ ఎయిడెడ్ గర్లుస్కూలు.

సభాధ్యక్షులు — శ్రీ మెండు వీరన్నగారు. బాలికలచే “ధువవిజయము” అనునాటకము ప్రదర్శింపబడినది.

2. మెరకచామవరము : నవ్యభారత ద్రవ్యసహాయ పాఠశాల.

పతాకవందనము — ఆణివిళ్ళ సుబ్రహ్మణ్య మోహనదాసుగారు.

ఉపన్యాసములు — ఆణివిళ్ళ సుబ్రహ్మణ్యం, ఆణివిళ్ళ లచ్చారావుగారు.

3. కమలపాడు : గ్రామపాఠశాల.

సభాధ్యక్షులు — గ్రామముననున్న శ్రీ పి గుండారెడ్డిగారు. బాలబాలికలకు బహుమతులు పంచిపెట్టబడెను.

4. కొంతంగి : తూ. గో. జిల్లా. బాలగణపతి ద్రవ్యసహాయ పాఠశాల.

పతాకప్రతిష్ఠ — శ్రీ నందూరి వెంకటాచార్యులుగారు. బాల బాలికలకు తీపి మిఠాయిలు పంచిపెట్టబడెను.

5. న్యాయద్వల : అనంతపురం జిల్లా. బోర్డుహైస్కూలు.

పతాకారోహణము — శ్రీ వి. గోపాల్. S. P. L. పెద్ద ఊరేగింపు సాయంత్రం 4 గంటలకు బహిరంగగళన పిల్లలకు ఆల్పహారమిచ్చెను.

6. చింతలపల్లి : ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల.

గ్రామపెద్ద పత్తిగూళ్ళ చినఅప్పలనాయుడుగారు పిల్లలకు మిఠాయిలు పంచిరి.

7. ఆకులకట్ట : శ్రీ వేణుగోపాల ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల.

సభాధ్యక్షులు — శ్రీ రావిపల్లి రామ నాయుడుగారు. పిల్లలకు బహుమతులు పంచిపెట్టబడెను. ఆటల పోటీలు జరిగెను.

8. అమలాపురం : శ్రీనివాస ఎయిడెడ్ స్కూలు.

సభాధ్యక్షులు — శ్రీ ఆర్. యస్. ప్రకాశరావు, బి. ఏ. బి యిడి, సీనియర్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు, జూనియర్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు, ఆడెండ్స్ ఆఫీసరు, కట్టకంకొగను పెక్రటరీ, ఉపన్యసింబి.

9. కాపవరం : హిందూ ఎలి మెంటరీ పాఠశాల

సభాధ్యక్షులు — శ్రీ భావరాజు రామకృష్ణశర్మగారు. శ్రీ యతులు కాకరపర్తి కామేశ్వరశాస్త్రి, పి. వీరభద్రగోపాల్ గారు ఉపన్యసించిరి. పిల్లలకు మిఠాయిలు పంచిపెట్టగఁడను.

10. ఉన్నకరిమిల్క్ : శ్రీ సీతారామాంజనేయ హిందూ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల,

సభాధ్యక్షులు — శ్రీ బెల్లపుకొండ కృష్ణమూర్తిగారు. పిల్లలకు అల్పహారవిందు జరిగెను.

11. తొండంగి : ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ స్కూలు,

పతాకారోహణము — శ్రీ కలిడిండి చంద్రశేఖరరాజుగారు. సభాధ్యక్షులు - శ్రీ వెంకటరంపల్లి లక్ష్మీవృంధాంబ పంతులుగారు. శ్రీ చేబోలు మహాలక్ష్మి శ్రేష్ఠిగారు పిల్లలకు మిఠాయిలు పంచిరి.

12. లింగతాజుపాలెం : బోర్డు పాఠశాల,

సభాధ్యక్షులు — శ్రీ దండు శ్రీరామచంద్రరాజుగారు. పిన్నలకు, పెద్దలకు, అల్పహారవిందు జరిగెను.

13. వేణమ్మపేట : గ్రామపాఠశాల.

పతాకప్రతిష్ఠ — డా. కె. వి. జగన్నాథరావుగారు; సభాధ్యక్షులు - శ్రీ బి. ముకుందరావుగారు. శ్రీ యం. రంగారావు, బి. కన్నయ్యగారు జాతీయపతాకమును గూర్చియు, శేటి ప్రపంచంలో స్వతంత్ర భారతదేశ స్థాపననుగూర్చియు, నుపన్యసించిరి శ్రీ యం. వెంట్రావుగారు విద్యార్థులకు జాతీయ పతాకములను, తినుబండారములను, పంచిపెట్టిరి. రాత్రి చిరంజీవి క. గణపతిరావు, ఎ. చింతామణిరావు “బాపూజీ బుజ్జుకథ” చెప్పిరి.

పులివెందుల తాలూకా టీచర్సు ఆహార కమిటీ నమా వేశం

ది 19-8 -51 వ తేదీన పులివెందుల తాలూకా టీచర్సు ఆహార కమిటీ సభకు వివిధ సెంటర్లనుండి 50 మందికిపైగా ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు. బోర్డు తెలుగుపాఠశాలలో జరిగిన ఈ సమావేశానికి శ్రీ. ఎన్. వి. నారాయణ రెడ్డి. బి. ఎ, గారు అధ్యక్షత వహించారు.

జిల్లా ఉపాధ్యాయ సంఘకార్యదర్శి శ్రీ. వి. విజయరామరాజుగారు తిండి, బట్టలకు పుపాధ్యాయులు పడుచున్న యిబ్బందులు నివారణకు సంఘంచేసినకృషి, విగరిస్తూ బలవత్తరమైన ఆహార కమిటీని నిర్మించుకొనవలసిన ఆవసరాన్నిగూర్చి వుపన్యసించారు.

తాలూకా సంఘ అగ్గనైజరు శ్రీ. జి. వెంకటప్పగారు రిపోర్టు సమర్పిస్తూ సస్యశ్యామలమైన భారత దేశం ఇతరదేశాలు పంపేధాన్యానికి మారలెత్తుకొని కొచియుండవలసిన స్థితివాపురించిందని, ప్రాజెక్టులు, కట్టించి తిండి సమృద్ధిపరిచుకొనిచియుంటే యీ కరువు యేనాడో అంతమయ్యేదని ఉపాధ్యాయసంఘాల కృషివల్లనే నేడు మనం కేషన్ యిచ్చు అర్హుల సంపాదించామని కొని యీ అర్హులను ఆములు జరుపుటలో గవ్వయి అధికారులు, డీలర్లు, చాలా చేస్తున్నారని వాటిని ఎదుర్కొని, తిండి, బట్టసంపాదించాలంటే మన మంతా ఒక్కత్రాటిపై నడచి సంఘటితం కావాలని, చెప్పిరి. ఇటీవల తాలూకాలో సెంటరు ఆహార సంఘాల వలన సాధించిన విజయాలను విశదీరించిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసంతో శ్రీ. యస్. వి. నారాయణరెడ్డి గారిట్లుపన్యసించిరి.

ఉపాధ్యాయుడు పిల్లల భోవిని తీర్చిదిద్దుతాడు. అట్టి పుపాధ్యాయుడు నేటి మనప్రభుత్వంలోకూడా తగిన జీతంతోక, గౌరవంతోక, అధ్వాన్నంగా జీవించుచుండుట చాలా అన్యాయం. దీనికి బాధ్యత ప్రభుత్వానిదే. కట్టుగుడ్డకు తినుతిండికి, నోచుకోలేని పుపాధ్యాయులు బడిపనికుంటు పడకుండా యేవిధంగా విద్యాభివృద్ధి సాధించగలరు? ధాన్యం బట్టలు ధరలు పెరుగుచున్నవి. కారణం మిల్లు యజమానుల లాభాపేక్షను ప్రభుత్వం మన్నించుటే. ఏ దేశప్రభుత్వంలోనైనా పెరిగిన ధరలకు అనుగుణంగా జీతాలునిర్ణయిస్తారు, కొన్ని

నేడది జరుగుటలేదు. కనీసం సెంట్రల్ షేకమిషన్ నిర్ణయించిన స్కేజువైనా మీకు అమలు జరుపాలి. రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగుల జీతాలలో యిట్టి తేడాలుండటం న్యాయంకాదు.

నేడు మీరు సంఘం ద్వారా ఆహారాన్ని సంపాదించ గలిగారు. దానిని సక్రమంగా అమలు జరిపించు కొనటకు సంఘాన్ని స్థాపించుటకుంటున్నారు. యెవరి కష్టాలను వారు తీర్చుకొనటకు వారి సంఘాలను స్థాపించుకొనటం న్యాయమే. యిది న్యాయబద్ధమైన హక్కు. మీడి మాండలికం యిలాంటి సంఘాల ద్వారా తీర్చుకోవాలి. ప్రభుత్వదృష్టికి, అధికారుల దృష్టికి మీకోర్కెలు లేవాలి. అప్పుడే మీ కష్టాలు కొంతవరకైనా తీరగలవు.

తర్వాత సెంటర్లనుండి వచ్చిన ప్రతినిధులు రేపన్ పంపకంలో తమకు జరుగుచున్న అన్యాయాలను వివరించిరి. టీచర్లుకు ప్రత్యేకంగా కో-ఆప్ రేటివ్ స్టోర్సు స్థాపిస్తే యీ కష్టాలు తొలగునవి చాలమంది గూచించిరి.

చర్చల అనంతరము ఈ క్రింది తీర్మానాలు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించబడ్డెను.

1. ప్రభుత్వం వుపాధ్యాయులను ప్రజావసర సిబ్బంది క్రిందచేర్చి రేపన్ యివ్వాలని ఆర్డరు జారీచేసింది కాని సభయి అధికారులు కొంతమంది టీచర్లకు మిశ్రమ ఆహారం యిస్తున్నారు. యితర వుద్యోగులకు వలెనే వుపాధ్యాయులకు వుత్తమ మేరకు బియ్యం, చక్కెర సభయి చేయవలెను.
2. కొద్దిగ మెట్టభూమి వున్నదనే కారణంచే రేపన్ కార్డులు యివ్వకున్నారు. ధాన్యం పండక శిస్తుమీషన్ గూడా యిచ్చారు. కాట్టి కొద్ది మెట్టభూమి వున్నదనే పాకు చెప్పక తుంటుంబ సభ్యులందరకు రేపన్ యివ్వ వలెను.
3. కుటుంబ సభ్యుల సంఖ్యకు, కరణం సర్టిఫికేట్ కు బదులుగా డిప్యూటీ యాన సెక్టగారి సర్టిఫికేట్ అంగీకరించవలెను.
4. లెనటకు యోగ్యమైన బియ్యాలనే సభయి చేయవలెను.
5. ఒక దఫారెండువారములకు రేపన్ యివ్వవలెను ఆ రేపన్ 15 శాతములలోగా యేలేదీన వచ్చినను స్టాకు లేదను కారణంచెప్పకుండా డీర్లు యిచ్చుటలు వుత్తర్యచేయవలెను.
6. కోఆప్ రేటివ్ స్టాపెటీ స్థాపించువిషయమై యోచించి నిర్ణయించుటకు వర్కింగ్ కమిటీకి అధికారవివృద్ధ మైనది.
7. కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులకువలెనే వుపాధ్యాయులకుగూడా కరువుభద్రతము పెంచవలెను.
8. టీచర్లు ఆహార పరిస్థితి తమకోరికారు, కలెక్టర్ గార్ల వద్దకు రాయభారము పోవుటకు తీర్మానించబడ్డెను. తాలూకా ఆహార సంఘానికి ఈ క్రిందివాని ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోవడమైనది;

అధ్యక్షులు. — శ్రీ. సి. వెంగళరెడ్డిగారు

కార్యదర్శి :— శ్రీ జి. వెంకటప్పగారు

సెంటరుకు ఒకరివంతున వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులుగా 7 మందిని ఎన్నుకోవడమైనది వేంపల్లె సెంటరుకు కో ఆప్ట చేసుకొనటకు తీర్మానించడమైనది.

ఆర్డర్లనుగారి అభివృద్ధిములతో, జాతీయ గీతములతో, సభ జనప్రదంగా ముగిసింది

పులి వెంకట,

19—8—51.

జి. వెంకటప్ప,

సెక్రటరీ.

అనంతపురం ప్రాథమికోపాధ్యాయుల సభ.

అనంతపురం టవున్ ఎలిమెంటరీస్కూలు టీచర్లు 24—8—51న శ్రీ ఎ. నారాయణప్ప

(యూనిసిఫర్ కాన్సిల్) గారి ఆధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై

రాష్ట్ర షేడరేపన్ సహాయకార్యదర్శి శ్రీ వి. విజయరామరాజుగారు “ఉపాధ్యాయుల వేతనములు, అందుపై ప్రభుత్వమువారుఅవలంబించుచున్న కైఫియత్, విఫలీకరించిరి ప్రాథమికవిద్యకు ప్రభుత్వం ఎక్కువ డబ్బును కేటాయించవలెనని, హాజరు తక్కువకు ఉపాధ్యాయులను బాధ్యులనుగానేనీ దండించుట

న్యాయముకాదనియు, ఉపాధ్యాయుల నిక్కచ్చినిని తొలగించుకొనుటకు సంఘము అవసరమనియు, అట్టి సంఘ స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటకు ఛాడరేషన్ చేయు కృషికి సహకారమివ్వవలెనని, ఉపన్యసించిరి.

అధ్యక్షులు యిట్లు వుపన్యసించిరి. ఉపాధ్యాయులు దేశమునకు పునాదివంటివారు. భావిపాతలైన బాలురు మంచివారైన, చెడువారైన. ఆ బాధ్యత పూర్తిగా ఉపాధ్యాయులదే. అటువంటి శురుతిరిబాధ్యత వహిస్తున్న ఉపాధ్యాయుల స్థితి నేడు చాలా నిక్కచ్చిగావుంది. మేధస్సు ఖచ్చిపెట్టి పనిచేయు టిచర్లు కూటికిలేక తమలడం గహించరానిది.

జీతాలు పెంచుటకు డబ్బులేదని అనేక వర్గ పిపార్లుమెంటుకు కోట్లకొలదిపైకం వెచ్చించుచున్నారు. ఛాడరేషన్ మీకొరకు పనిచేయుస్తున్నది. టెంటులు తిమంతిమతాము మీకు మేలు చేసులేరు. మీ సంఘంబ్వారానే మీ కష్టాలు తీరగలవు. చట్టబద్ధముగ తమ కోర్కెల సాధించుకొనుటకు ప్రతి ఒక్కరికి హక్కుగలదు. విభేదాలు మాని విశ్వతగా పోరాడండి. విజయం లభిస్తుంది. అని ఉపన్యసించిరి. ప్రతి టిచరు తన శక్తికొలది ఛాడరేషన్ కు ఆర్థిక సహకారం చేయుటకు అంగీకరించిరి.

—టి. మునిరెడ్డి - ప్రా. ఉ. సం. కార్యదర్శి.

వ యో జ న వి ద్యా స ం ఘ స మా వే శ ము

ది 22—8—51 తేదీ సాయంత్రం 5 గంటలకు బోర్డు ఉన్నతపాఠశాలా భవనమున సైసమావేశము శ్రీ బండి ఆంజనేయులు, B.A., B.E.D గారి యాజమాన్యమున వయోజనవిద్యా ప్రచారపు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు B.A., B.E.D. గారి సముఖమున జరుపబడెను. శ్రీ వారు తమ సిబ్బందితోను, ప్రచారపు శాటముతోను, యా గ్రామమునకు విచ్చేయుటతోగల వుత్కృష్టభావములను అధ్యక్షులవాని సభిగుల కగుకవరచిరి. తమపరి ప్రస్తుత పరిస్థితులలోగల దేశవాసుల కర్తవ్యములను రాబోవు ఎన్నికలలో వోటర్లుగల బాధ్యతలనుగూర్చియు, సరక్షరశ్యతా నిర్మాణనకై ప్రభుత్వము చేయుచున్న కృషినిగూర్చియు శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు విపులముగా ఉద్ఘాటించిన తరువాత శ్రీ యం. లక్ష్మీనరసయ్య (H. M.) గారి ధన్యవాదములతో సమావేశము చాలింపబడి రాత్రి 8 గంటలకు సుమారు 1500 మంది గ్రామీణులయొగుట చలన చిత్రప్రదర్శనములు జరిగెను. తర్వాత శ్రీ బండి ఆంజనేయులుగారు వయోజనవిద్యాగ్రంథములగూర్చి అతి విపులముగా పామర జనులకుపైత మర్థమగుటల నొక్కి వక్కాణించిరి. సభ నాటితో చాలింపబడెను.

— కె. యల్. నారాయణప్ప, బోర్డు హైస్కూలు, న్యాయద్వల.

వీ డో గ్గు లు స న్మా న ము

న్యాయద్వల :

ది 13—8—51 తేదీ సాయంత్రం 5 గంటలకు న్యాయద్వల బోర్డు ఎలిమెంటరీపాఠశాలాభవన మున శ్రీ బి. ఆంజనేయులు, B.A., B.E.D గారి ఆధిపత్యమున సైసమావేశము జరుపబడెను. అందు 20 సంవత్సరములుగా హయ్యర్ ఎలిమెంటరీపాఠశాలయు, ప్రధానోపాధ్యాయులుగా పనిచేసి యిటీవల నిద్యూర నూతనముగా స్థాపింపబడిన ఉన్నతపాఠశాలకు బదిలీకాబడిన శ్రీ యం. నంజుండరావుగారికి వీడ్కోలు యిచ్చు సందర్భమున శ్రీవారిని పుష్పమాలలంకృతుల గావించిన తగుపరి వారియందుగల వున్న తాళములగూర్చియు, వారి విద్యావటిమనుగూర్చియు, వారి ఆదర్శభావములగూర్చియు వారి ఎడ సెగని కార్యదీక్ష, విద్యాకాశలములనుగూర్చియు, శ్రీ యం. లక్ష్మీనరసయ్య, శ్రీ లక్ష్మీనరసయ్య, శ్రీ కె. యల్. నారాయణప్పగార్లు విపులముగా ముచ్చటించిరి. తర్వాత నంజుండరావుగారు తన విద్యుక్తధర్మముల తాను సెరవేర్చివనిని వుపాధ్యాయుని బాధ్యతలగూర్చి వక్కాణించిన తర్వాత అధ్యక్షులవారి దీర్ఘోపన్యాసము తోడను, అల్పాహరవిందుతోడను, జనమనగణగీతముగోడను సభ ముగింపబడెను.

— కె. యల్. నారాయణప్ప, బోర్డు హైస్కూలు - న్యాయద్వల.

శ్రీ మోక్షగుండ రామాయణము

యక్షగానము (హరికథ)

(ఆరుకొండలుగల సంపూర్ణరామాయణము)

శ్రీ తాళ్ళూరి నారాయణ సర్వవి విరచితము

ఈ గ్రంథమింత స్వల్పకాలముననే తొమ్మిది ముద్రణములు వేయబడి ప్రచురింపబడియున్నది. దీనిని పాఠ్యమునకు నిదర్శనము, పద్యములు, పాటలు, శీర్షికలు, ముట్టలు, పాటలు లాటి మనోహరములు. ప్రతివాడును దీనిని చదివినదిగనవచ్చును. హరికథకు లాగు శ్రీ పురుషులకు మిగుల ఉపయోగము.

క్యాలికో బైండు వెల రు. 3-8-0

అష్టాదశపురాణసారము

(18 పురాణములు నాలుభాగములలో ముద్రించబడినవి.)

వేమూరి జగన్నాథశర్మ విరచితము

ఉపాపరసాధనకు 18 పురాణముల విశేషములను ప్రతివ్యక్తియు తెలుసుకొనుట ఎంత ముఖ్య అవసరమో అందరికిని తెలిసినవిషయమే. అట్టి పురాణములు సంస్కృత భాష మందుండుటచేత అందరును చదివి ఆనందించుటకు వీలు కలుగుటలేదు. ఆకారమున వీక్షింపటకు మేము పురాణముల నన్నిటిని సుగమముగా నెన్నడు కని విని యెరుగని కథలను సుబద్ధశైలిని రచముపై తిలుపట్లు ఆభాలగోపాలము చదివి యానందించునట్లు వ్రాయించి ప్రచురించి యున్నాము. కొద్దికాలమునకే అనేక వేలప్రతులు అమ్మబడియున్నవి.

విడిప్రతి 18 సాదాబైండు వెల : 1-4-0.

4 భాగములు కలిపిన క్యాలికో బైండు వెల : 5-8-0.

ప్రకాశకులు :

రామా అండ్ కో., (I. O.) ఏ లూరు.

బ్రాంఛలు, గుంటూరు - రాజమండ్రి - భీమవరము - తెనాలి - విజయనగరము.